

نردبان آسمان ۲

آموزش فلوت رکوردر سپرانو
با انگشت گذاری جرمن و باروک

کتاب مربی
و راهنمای والدین

شامل:
کارگاه های آموزشی

فایل راهنمای نردبان آسمان ۲ برای مطالعه کسانی است که مجموعه را
خریداری نموده اند.

لطفا جهت رعایت حقوق مولفین از دادن این فایل به دیگران یا اشتراک در
فضاهای مجازی پرهیز نمایید.

سپاسگزاریم

همکاران گرامی مربیان عزیز،

برای شرکت در کارگاه های آموزشی نردبان آسمان با مادر تماس باشید

تماس با نردبان آسمان:

www.nardebaneaseman.com

www.nardebaneaseman.ir

Makoodakan@gmail.com

@nardeban_aseman

0930.049.3506
0937.382.3117

نردبان آسمان ۲

یادگیری خلاق و لذت بخش
فلوت ریکوردر سپرانو
برای کودکان و نوجوانان
با انگشت گذاری جرمن و باروک

کتاب مربی و راهنمای والدین

شامل

کارگاه های آموزشی

ویرایش سوم ۱۳۹۹

تالیف، تصنیف، و گردآوری

کامیار حبیبی ، کیانوش حبیبی

نردبان آسمان ۲

آموزش فلوت ریکوردر سپرانو برای کودکان و نوجوانان

تالیف و گردآوری: کامیار حبیبی کیانوش حبیبی

تصویرگر و طراح جلد: فرشته رشوند آویی

عکاس، گرافیکست و صفحه آرا: آرش معینی

نوبت چاپ: چهارم

سال چاپ: ۱۳۹۹

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	:	حبیبی، کامیار، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نردبان آسمان ۲: آموزش فلوت ریکوردر سپرانو برای کودکان و نوجوانان/تالیف و گردآوری کامیار حبیبی، کیانوش حبیبی: تصویرگر فرشته رشوند آویی.
مشخصات نشر	:	تهران: رسانه ساز دانش، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۸۰ ص.، مصور. - لوح فشرده.
شابک	:	978-964-2858-20-0
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
یادداشت	:	گروه سنی: ب، ج.
موضوع	:	کودکان -- موسیقی -- آموزش
موضوع	:	Instruction and study -- Music -- Children
موضوع	:	فلوت ریکوردر -- پارتیسون
موضوع	:	Recorder (Musical instrument) -- Scores
موضوع	:	فلوت ریکوردر -- آموزش و تمرین
موضوع	:	Recorder (Musical instrument) -- Studies and exercises
شناسه افزوده	:	حبیبی، کیانوش، ۱۳۶۱ -
شناسه افزوده	:	رشوند آویی، فرشته، تصویرگر
رده بندی دیویی	:	۷۸۰/۷ ج ۲۹۷ ن ۱۳۹۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۸۰۶۵۶

مربیان گرامی والدین عزیز

بهبتر است کارگاه های ۱ تا ۱۲ را در هفته های متوالی در کلاس اجرا کنیم و بعد به تمرینات و آهنگ های کتاب کودک رجوع کنیم از زمان شروع آموزش، می بایست بین ۳ تا ۵ ماه به اجرای فعالیت های کتاب راهنما در کلاس سپری شود. همچنین در ابتدای راه باید با برگزاری یک تا چند کارگاه آموزشی برای والدین آن ها را با فعالیت های کتاب آشنا نمود تا بتوانند هم زمان با مربی بازی هایی را در منزل با کودک خود انجام دهند. شتابزدگی در انجام فعالیت ها برای رسیدن زود هنگام به کتاب کودک و آهنگ ها، ادامه ی مسیر را بسیار سخت خواهد نمود.

فهرست راهنما

موضوع	صفحه
تاریخچه ی مختصر فلوت ریکورد	۴
کارگاه ۱: ساز من کتاب من	۷
کارگاه ۲: دوستی با ساز	۹
کارگاه ۳: دمیدن در ساز	۱۴
کارگاه ۴: نفس گیری	۱۹
کارگاه ۵: آشنایی با کشش ها ۱	۲۳
کارگاه ۶: آشنایی با کشش ها ۲	۲۵
کارگاه ۷: انگشت گذاری با شماره	۲۷
کارگاه ۸: ترکیب کشش و انگشت گذاری	۳۱
کارگاه ۹: خطوط حامل و جای نت ها ۱	۳۳
کارگاه ۱۰: خطوط حامل و جای نت ها ۲	۳۶
کارگاه ۱۱: خطوط حامل و جای نت ها ۳	۳۸
کارگاه ۱۲: سکوت ها	۴۰
کارگاه ۱۳: استکاتو و لگاتو	۴۲
کارگاه ۱۴: خلاقیت	۴۵
منابع و ماخذ	۵۲

مشتاق دیدن و شنیدن پیشنهادات و انتقادات شما در مورد نردبان آسمان هستیم. با ما در ارتباط باشید.

راه های تماس با نردبان آسمان:

www.nardebaneaseman.com

www.nardebaneaseman.ir

Makoodakan@gmail.com

[@nardeban_aseman](https://www.instagram.com/nardeban_aseman)

0930.049.3506

0937.382.3117

فلوت ریکورد یکی از سازهای معروف در دوران رنسانس بود. امروزه نیز یکی از دلایل شهرت ریکورد استفاده از این ساز در کلاس های موسیقی کودکان می باشد. در کشور ما نیز این ساز در دوره های آموزش موسیقی با کودکان تجربه می شود. ساز ریکورد در دوران رنسانس شکل ظاهری ساده ای داشت، که محدوده ی صوتی آن یک اکتاو از ریکوردهای امروزی زیرتر بود. و فلوت ریکورد باس هم در آن دوران یک اکتاو از فلوت ریکورد های باس امروزی بم تر بود. در دوران باروک فلوت ریکورد مجددا طراحی شد و بیشتر قطعات در دوران باروک برای فلوت آلتو نگاشته می شد. ریکوردها در آن زمان از چوب یا عاج تولید می شدند. اگر چه امروزه ریکوردها از پلاستیک نیز تولید می شوند.

در قرن هیجده ام به تدریج ریکورد جای خود را به فلوت کلیددار داد. نوازنده ی این نوع فلوت قابلیت اجرای محدوده ی داینامیکی وسیع تری نسبت به فلوت ریکورد داشت و گزینه ی مناسب تری برای ارکستر کلاسیک و رمانتیک محسوب می شد.

در قرن نوزدهم انگیزه ای برای گروهی از موسیقی دانان کنسرواتوار بروکسل ایجاد شد تا به پژوهش و نوازندگی ساز فلوت ریکورد و همین طور دیگر سازهای اولیه بپردازند. آرنولد دول میج^۱ موسیقیدان فرانسوی، یکی از فارغ التحصیلان دانشگاه بروکسل، شروع به ساخت سازهای اولیه از جمله فلوت ریکوردهای نخستین نمود.

در سال ۱۹۲۸ ساکس^۲ (موسیقی شناس) کارل ارف را تشویق کرد از فلوت ریکورد در ارکستر کودکان ونوجوانان، که مشغول به تجربه ی موسیقی با نگرش ارف بودند، استفاده کند. هنرجویان ارف و گونیلد کیتمن^۳ همکار کارل ارف، پس از تجربه ساز فلوت ریکورد در گروه خود به اهمیت این ساز به عنوان یک ساز ارزشمند و کاربردی جهت همراهی، حرکت و همین طور بداهه نوازی به عنوان یک ساز کامل دست یافتند.

موسیقی دانان اروپایی که در دهه ی ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ به امریکا مهاجرت کردند با همراه بردن فلوت ریکورد و پرورش ذوق خود در آموزش این ساز در مدرسه و در گروه های موسیقی که عضویت آن را افرادی مبتدی داشتند نقش مهمی در ترویج و معرفی این ساز ایفا کردند. تولید فلوت ریکورد پلاستیکی در دهه ی ۱۹۴۰ باعث شد که این ساز برای آموزش در مدارس قابل دسترس شود.

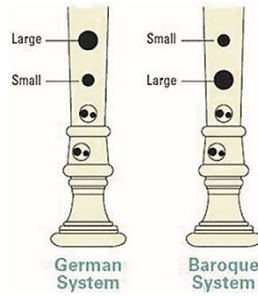
نام های دیگری که برای فلوت ریکورد در زبان های دیگر اتخاذ می شد شامل: "فلاتُ ڈل چه (flauto dolce)"، فلو دوس (Flute douce)، دیسکانت (descant) و بلاک فلوت (BlockFlöte) بود. ساز ریکورد می تواند نقش های متفاوتی در یک کلاس یا کارگاه موسیقی ایفا نماید. برای مثال، در یک ارکستر ارف ممکن است نوازندگان فلوت، بخشی از ملودی را بنوازند یا با نواختن استیناتو ارکستر را همراهی کنند.

معرفی شیوه های انگشت گذاری

فلوت ریکورد های امروزی با دو شیوه ی انگشت گذاری تولید می شوند. شیوه ی انگشت گذاری باروک یا انگلیش و شیوه ی انگشت گذاری جرمن؛ دلیل بوجود آمدن شیوه ی انگشت گذاری جرمن این بود که انگشت گذاری نت فا در فلوت ریکورد برای کودکان ساده تر باشد. اگر چه ایجاد این تغییر در فلوت ریکورد، انگشت گذاری و اجرای بعضی از نت ها را نیز پیچیده و سخت کرد.

پیتر هارلن^۴ در اوایل قرن بیستم فلوت ریکوردر جرمن را ابداع کرد. در فلوت های جرمن سوراخ چهارم فلوت از سوراخ پنجم فلوت بزرگ تر است در صورتی که در فلوت های باروک سوراخ چهارم از پنجم کوچکتر است.

انواع ریکوردر

ریکوردر ها با توجه به سایز های متفاوت و محدوده ی صوتی متفاوت با نام های متفاوتی خوانده می شوند. ریکوردر سپرانو، ریکوردر آلتو (Treble)، ریکوردر تنور و ریکوردر باس. در ادامه می توانید محدوده های صوتی هر ساز را مشاهده نمایید.

ریکوردر سپرانو و ریکوردر باس یک اکتاو از آنچه نوشته می شود بم تر صدا می دهند. نکته دیگر اینکه، صدا دهی هر کدام از ساز ها یک اکتاو زیرتر از صدای انسان در همان بخش صوتی می باشد. برای مثال فلوت ریکوردر سپرانو در مقایسه با محدوده ی سپرانو در صدای انسان یک اکتاو بالاتر یا زیرتر صدا می دهد. و همین طور آلتو و تنور و باس هم در مقایسه با محدوده های صوتی آلتو، تنور و باس در صدای انسان یک اکتاو بالاتر یا زیر تر صدا می دهد.

محدودی نت نگاری

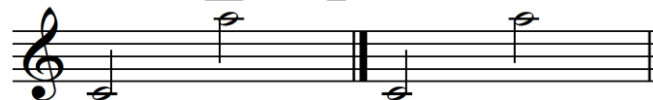
محدودی صدا دهی سپرانو

محدودی نت نگاری

محدودی صدا دهی آلتو

محدودی نت نگاری

محدودی صدا دهی تنور

محدودی نت نگاری

محدودی صدا دهی باس

ترتیب آموزش نت ها بر روی ساز ریکوردر

هدف از مطرح کردن این مبحث این است که، مربیان در صورت تمایل و با توجه به اینکه با کدام مقطع سنی در حال تجربه کردن نوازندگی فلوت هستند بتوانند با روند های متفاوتی آموزش این ساز را در کلاس های خود تجربه کنند. پوردوم^۵ (۲۰۱۴) در مجموعه کتاب های خود با نام "یک روند خلاق" سه نوع ترتیب برای شروع آموزش نت در فلوت ریکوردر معرفی می نماید. روندی که از نت سی شروع می شود، که در این روند بعد از نت سی کودکان نواختن نت لا و سل را تجربه می کنند. روند دیگر، از نت دو بالا شروع می شود و کودکان بعد از نت دو بالا، نت لا و بعد از آن نواختن نت ر بالا را تجربه می کنند. شیوه دیگر که از نت سل شروع می شود و کودکان بعد از آن نت می پایین و بعد از آن نت لا را تجربه می کنند.

ترتیبی که در کشور ما رایج تر است شروع فلوت از نت سی می باشد. حال به بررسی مختصر هر کدام از این ترتیب ها می پردازیم.

ترتیبی از نت (G,E)

در این ترتیب از نواختن نت سل و می روی فلوت آغاز می کنیم. در واقع تجربه قطعات اولیه با فلوت در گام پنتاتونیک دو می باشد. پوردوم (۲۰۱۴) در کتاب یک روند خلاق پیشنهاد می کند برای اینکه کودکان تمرکز خود را در حین نواختن به دست راست و نواختن نت می معطوف کنند سوراخ های که با دست چپ پوشیده شده را می توان با چسب پوشاند. و به تدریج که کودکان با نت های جدید آشنا می شوند چسب را از روی سوراخ های فلوت برداشت. نت بعدی که در این روند آموزش داده می شود نت لا است. در این قسمت چسبی را که روی سوراخ سوم فلوت گذاشته ایم را برمی داریم و بازی و فعالیت های لازم را برای نت لا انجام دهیم. بعد از نت لا نت سی را در کلاس تجربه می کنیم. در این روند ما از همان ابتدا از هر دو دست استفاده کرده ایم. بعد از آموزش نت سی نت ر پایین را در کلاس تجربه می کنیم. و بعد از نت ر پایین نت ر بالا را می نوازند. در ادامه نیز نت دو بالا و بعد نت دو پایین را می نوازند.

لیستی از ترتیب آموزش نت ها در این روند

آموزش نت G	نت E	تلفیق G,E	نت A	تلفیق G,A
تلفیق A,G,E	نت B	تلفیق B,A,G	نت D پایین	تلفیق B,A,G,D
تلفیق B,A,G,E	تلفیق B,A,G,E,D	نت D بالا	نت C بالا	تلفیق C,A,D,G
آموزش نت F	تلفیق C,A,G,F	نت C پایین		

ترتیبی از نت (C,A)

در این روند آموزش، مثل روند G E یک فاصله سوم کوچک پایین رونده را تجربه می کنیم. در واقع قطعات اولیه با فلوت در گام پنتاتونیک فا می باشد. ترتیب آموزش نت ها در این روند بعد از نت دو و لا نت ر بالا می باشد. بعد از آن نت سل را آموزش می دهیم. لیستی از ترتیب آموزش نت ها در این روند:

آموزش نت C	نت A	تلفیق C A	نت D
تلفیق C,A,D	نت G	تلفیق C, A, D, G	نت F
تلفیق C,A,D,G,F	نت سی	تلفیق C,A,D,G,B	نت می
تلفیق C, A, D, G, F, B, E	نت D	آموزش نت C	

ترتیب از نت (B,A,G)

همان طور که ذکر شد در کشور ما شروع آموزش فلوت با ترتیب سی، لا، سل همراه می باشد. این کتاب نیز بر این اساس تدوین شده است.

1. Arnolds Dolmetsch 2. Sachs 3. Gunild Keetman 4. Peter Harlan 5. Purdum

کارگاه ۱ : ساز من کتاب من

اهداف رفتاری: آشنایی اولیه با ساز و کتاب و استفاده ی از آن

وسایل: فلوت، کتاب نردبان آسمان ۲

در اکثریت کلاس ها این گونه است که وقتی ابتدای دوره آموزش، کودکان صاحب یک فلوت ریکوردر می شوند بسیار علاقه مندند تا با آن تولید صدا کنند، که البته این یک تجربه ارزشمند و پسر و صدا برای کودکان است. در این کارگاه سعی داریم ضمن احترام به این تمایل کودک او را نیز با کلیت وسیله ای که به تازگی مالک آن شده است آشنا نماییم.

۱- من یک ساز دارم

(هدف: مدیریت انرژی و اشتیاق کودک به نواختن ساز)

ابتدا ساز خود را بیرون می آوریم سپس مجموعه کارهای زیر را انجام می دهیم (در این مرحله نحوه ی گرفتن ساز و نواختن آن آزاد است)

- ✓ همه با هم سازهای خود را به صدا درآوریم.
- ✓ با علامت دست مربی قطع و وصل می شویم.
- ✓ به صورت جمعی یا فردی صدای سوت قطار، بوق استادیوم، پرندگان، و ماشین های امدادی و از این قبیل را ایجاد کنیم.
- ✓ به نوبت صدای ساز را ایجاد کنیم و احساس و نظر خود را در مورد صدای ساز بیان کنیم.
- ✓ با جدا کردن قسمت بالایی و قرار دادن کف دست یا فرو کردن انگشت در لوله مانند عکس می توانیم صداهایی را تولید کنیم مانند پرندگان و ... یا هرچیزی که هنرجویان تصور کنند.

۲- شکل ساز من

(برای مشاهده شعر و عکس به کتاب کودک وفایل های صوتی رجوع بفرمایید.)

ساز فلوت را مقابل خود می گذاریم و روند آشنایی با ساز را پیش می بریم. از توضیح و شعر و عکس های موجود در کتاب کودک استفاده کنیم. قسمت هایی را که شعر بدان اشاره می کند را روی ساز نشان دهیم. اگر کلاس دو مربی دارد، مربی دیگر شعر را با یک ساز ریتمیک همراهی کند.

توضیح: ساز فلوت یک لوله است که روزنه هایی (خانه هایی) روی آن قرار دارد قسمت بالایی ساز یا دهانی ساز باریک است که هنگام دمیدن در ساز بین لب ها قرار می گیرد کمی پایین تر از قسمت دهانی حفره ای است که زبانه نامیده می شود و باعث ایجاد صدا می شود. سوراخ پایین ساز هم برای خروج هوا می باشد.

۳- سازم را به این شکل می گیرم

(برای مشاهده شعر و عکس به کتاب کودک وفایل های صوتی رجوع بفرمایید.)

توضیح: ساز را با دو دست می گیریم دست چپ بالای فلوت، دست راست پایین فلوت، بطوریکه شصت هر دو دست پشت فلوت قرار بگیرد همچنین زاویه فلوت نسبت به بدن نباید خیلی باز یا خیلی بسته باشد. (زاویه ۴۵ درجه) سپس منقار ساز را روی لب قرار می دهیم.

توضیح بیشتر: دهانی ساز در دهان جلوی دندان ها قرار گرفته و با لب ها احاطه می شود (قطعا در این مرحله نحوه ی گرفتن ساز توسط هنرجو دقیق نیست و باید در کارگاه های بعد این مهارت تحقق یابد)

۴- ایجاد صدای ساز: (برای مشاهده شعر و عکس به کتاب کودک وفایل های صوتی رجوع بفرمایید.) □

توضیح: برای ایجاد صدای ساز باید از محل سر ساز به درون ساز بدمیم تا با ایجاد جریان هوا صدا ایجاد شود وقتی انگشت ها را روی روزنه ها می گذاریم و برمی داریم صدای نت های مختلف ایجاد می شود. برای ایجاد صدای خوب باید به آرامی در فلوت دو یا تو بگوییم تا صدای خوبی ایجاد شود.

نکته:

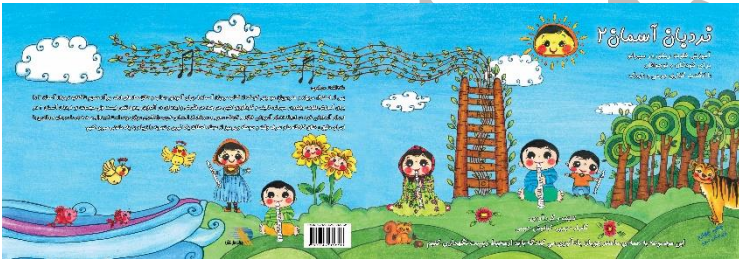
در ابتدا کودکان، با فشار زیاد در ساز می دمند و ممکن است به جای دو یا تو در ساز هو بگویند یا فوت کنند. می توانیم طرز دمیدن صحیح را به کودکان یادآور شویم ولی اصرار به آن نداشته باشیم. در این مرحله هدف آشنایی با وسایل است و در کارگاه های ۲ و ۳ مفصل به طرز گرفتن و دمیدن در فلوت خواهیم پرداخت.

۵- مربی خوبم کتابم را با من دوست کن: (آشنایی کودک با کتاب به بیانی ساده)

از کودکان می خواهیم فلوت ها را جمع کنند و کتاب نردبان آسمان ۲ را مقابل خود قرار دهند. البته می توانیم برای معرفی کتاب، فقط از کتاب متعلق به مربی که مقابل کودکان گرفته می شود، استفاده نمود.

✓ جلد کتاب:

جلد کتاب را بصورت ۱۸۰ درجه باز می کنیم بطوری که روی و پشت جلد در یک نگاه مشاهده شود سپس با کودکان در مورد تصاویر روی جلد گفتگو می کنیم.

✓ صفحات داخلی:

کتاب را مقابل کودکان باز می کنیم، کتاب را به آرامی ورق می زنیم صفحات را می بینیم و با کلامی ساده پیرامون محتوای صفحات کتاب از ابتدا تا انتها بصورت مختصر صحبت می کنیم. در بخش آهنگ ها می توانیم درباره ی این که ما در هفته ها و ماه های آینده این ملودی های زیبا را خواهیم نواخت صحبت می کنیم. در ابتدای قسمت آهنگ های محلی توقف می کنیم و می گوییم این آهنگ ها زیبا ی محلی را هم در آینده تجربه می کنیم. و در صورت امکان مربی فرازهایی از آهنگ های محلی را ضمن ورق زدن برای کلاس بخواند.

سپس کارت های ضمائم را به کودکان نشان می دهیم و توضیح می دهیم این ها بازی های لذت بخشی هستند که به زودی در کلاس انجام می دهیم. و در نهایت کتاب را تا آخر ورق می زنیم.

نکته:

معرفی نردبان آسمان ۲ برای والدین نیز انجام شود تا با بخش های نردبان آسمان ۲ آشنا شوند همچنین از والدین بخواهید:

- ۱- راهنمای نردبان آسمان ۲ در سایت نردبان آسمان می باشد. آن را دانلود و مطالعه بفرمایند.
- ۲- فایل های صوتی در سایت نردبان آسمان می باشد. آنها را دانلود نموده و شرایطی را مهیا کنند که کودک در فضا های مختلف مانند منزل، خودرو و محیط های دیگر بتواند آن ها را بشنود.
- ۳- در آماده سازی تدریجی کارت های فعالیت طبق روندی که مربی مشخص می کند با کودکان همراهی کنند.
- ۴- بازی ها را در حد توان و طبق راهنما و روش مربی، با کودک در منزل انجام دهند.

کارگاه ۲ : دوستی با ساز

اهداف رفتاری: کشف ساز، گرفتن ساز، آشنایی بیشتر با انگشت گذاری وسایل: فلوت های شخصی، ابزار فلوت، امکان پخش موسیقی

خلاقیت یکی از مهم ترین عوامل در فرآیند آموزش موسیقی می باشد. کمل (۲۰۱۰) اولین گام را در یک فرآیند خلاق در آموزش موسیقی، فراهم کردن فضایی برای هنرجویان می داند که در آن فضا بتوانند با ساز خود آن گونه که می خواهند بنوازند و اشکال مختلف نواختن را روی ساز خود کشف کنند و ایجاد صداهای مختلف را روی ساز خود را تجربه کنند. گریتا (۲۰۰۶) فرآیند اکتشاف را مهم ترین بخش فرآیند آموزش به کودکان می داند. او معتقد است یادگیری نواختن ساز در مرحله بعد از اکتشاف ساز می باشد و کودکان و هنرجویان نیاز به یک فرصت برای کشف ساز خود دارند. در این فرآیند کودکان تشویق می شوند که از پنج حواس خود بهره گیرند. در این راه یکی از تکنیک هایی که مربی می تواند استفاده کند پرسیدن سوال می باشد. در مدت زمانی که امکان کشف ساز را در اختیار کودکان قرار داده ایم. بسیار مهم است که بطور فعال و با دقت تمام کودکان را مشاهده کنیم، و هیجان خود را از کارهایی که انجام می دهند نشان دهیم. مشاهدات خود را به کودکان انتقال دهیم تا کودکان متوجه شوند که فعالیت های آن ها دیده می شوند این مطلب بسیار حائز اهمیت است.

۱- ساز بازی

هدف: کشف ساز بصورت آزاد

پرسش و پاسخ

فلوت مون چه رنگیه؟ بزرگه یا کوچیک؟ سر فلوت کجاست؟ ته فلوت کجاست؟
چند تا روزنه داره؟ چطور نواخته میشه؟

کشف ساز

هدف: درک فیزیکی فلوت و کشف آن از طریق لامسه

در دایره ای نشسته و فلوت ها را آزادانه در دست می گیریم و فعالیت های زیر را انجام می دهیم.
مرحله اول: انجام فعالیت بدون کلام با گروه
مرحله دوم: انجام فعالیت با شعر و موسیقی

- لمس: فلوت را با چشم بسته و سپس با چشم باز لمس می کنیم.
- وردنه: مانند کار با وردنه فلوت را روی پا روی میز یا روی زمین غلط می دهیم.
- آتش زنه: فلوت را مانند چوب آتش زنه بصورت عمودی بین دو دست غلط می دهیم.
- ملاقه: با فلوت آتش خیالی را هم می زنیم.
- پاندول: فلوت را مانند پاندول ساعت به چپ و راست حرکت می دهیم.
- تعادل: حفظ تعادل ساز در حالت ایستاده و خوابیده روی دست، پشت دست، روی انگشت

شعر ©

نوازشش می کنم تا دوست بشم با این ساز
داره مثل وردنه غلط می زنه جان من
این ور بچرخ اونور بچرخ، آخ!! این فلوت مال منه
هم می زنیم آتش خاله چه داغه
این ور و اون ور واسش مثل یه عادت شده
فلوت حواست کجاست!! بپا نیفتی از پشت

لمس میکنم فلوت و با چشم بسته و باز
فلوت روی پای من با دوتا دستای من
آتیش آتیش آتیش زنه بین دو تا دست منه
فلوت شده ملاقه به آتش داره علاقه
فلوت شیطون من پاندول ساعت شده
فلوت اکروبات باز ایستاده روی انگشت

- نوازش فلوت: ساز را مقابل خود قرار داده و روی آن دست می کشیم.
- ماساژ فلوت: ساز را با انگشت های شست و اشاره و وسط گرفته و از آن بالا و پایین می رویم.
- چرخاندن فلوت: ساز را با انگشت های شست و اشاره و وسط گرفته و می چرخانیم.
- پاس دادن فلوت: فلوت را بین هردو دست پاس می دهیم. (در هنگام پاس، دست چپ بالای فلوت و دست راست پایین فلوت را بگیرد)

کشف روزنه های فلوت

مرحله اول: انجام فعالیت بدون شعر مرحله دوم: تکرار با شعرها مرحله سوم: همراه با فایل صوتی

- لمس روزنه ها: با سر انگشت ها روزنه های فلوت را لمس می کنیم با چشم باز سپس با چشم بسته.
- چاپ روزنه: قسمت نرم سرانگشت ها را روی روزنه ها فشار می دهیم تا اثر روزنه ها روی نرمه ی انگشت بماند
- نگاه کردن درون فلوت از روزنه ها و سروته ساز
- شمردن روزنه ها

شعر ©					
با انگشتانم	لمس میکنم من	روزنه ها را	زیر انگشتم	حس میکنم من	جای اون ها را
انگشتانم را	می فشارم من	روی روزنه	آهای بچه ها	جای روزنه	رو انگشتمه
نگاه میکنم	توی فلوتم	از روزنه ها	هم از سر اون	هم از ته اون	پایین و بالا
روزنه های	روی فلوت رو	باید بشمارم	می خوام بدونم	چند تا روزنه	رو فلوت

قطعات فلوت

- باز کردن قطعات فلوت: در صورت امکان قطعات فلوت را از هم جدا کرده به کشف و بررسی آن می پردازیم.
- (مربی می تواند فقط فلوت خود را از هم جدا کرده در اختیار گروه قرار دهد)
- شکل سازی با فلوت یا قطعات فلوت: بیا با فلوت مون شکل جدید بسازیم.

۲- فلوت و دستام مهارت: یادگیری جای دست روی فلوت (دست چپ بالا دست راست پایین)

اوستا چگونه گیر

- می خوانیم: اوستا چگونه گیر، چگونه ای بگیر، دست چپ و زیر چگونه گیر
- همه دست چپ خود را بصورت نیمه مشت زیر چانه می گذاریم
- می خوانیم: اوستا چگونه گیر، چگونه ای بگیر، دست راست و زیر اون بگیر
- و دست راست را با کمی فاصله زیر دست چپ قرار می دهیم.
- می خوانیم: با دست چپ چگونه ای بزن (تکان دادن انگشتان دست چپ به منزله نواختن)
- با دست راست چگونه ای بزن (تکان دادن انگشتان دست راست به منزله نواختن)

راه رفتن فلوت

دایره وار می نشینیم فلوت را بصورت ایستاده مقابل خود قرار می دهیم.
با دست چپ بالای فلوت را می گیریم و آن را کمی به جلو می بریم و بعد با دست راست پایین فلوت را می گیریم
و آن را کمی دیگر به جلو می بریم و با خواندن کلام همین کار تکرار می کنیم و سپس باز می گردیم.
(کلام: باچپ برو با راست برو با چپ بیا با راست بیا)

چپ و راست گرفتن فلوت دست چپ بالا دست راست پایین موسیقی چپ و راست

چپ و راست روی بدن: پشت سر هم راه می رویم، ومی خوانیم و با دست روی بدن می نوازیم.
(نواختن روی لپ چپ و راست، دست زدن به سمت چپ و راست، نواختن روپای چپ و راست، کوبیدن پای چپ و راست)

چپ و راست با فلوت

ساز را ایستاده روی زمین بصورت عمودی در دست می گیریم. سپس طبق کلام زیر و همراه با موسیقی، فعالیت را انجام می دهیم.

(کلام: با چپ بگیر با راست بگیر چپ، راست چپ، راست)

۳- فلوت و انگشتم

(در فعالیت های زیرفلوت نواخته نشود.)

لمس همه ی روزنه ها (فلوت مثل یک کوچه و روزنه ها خونه و انگشتان ما درب های خونه هستند).
فلوت را به دست می گیریم، چانه را در فرو رفته گی سر فلوت می گذاریم و سعی می کنیم،
انگشتان را بطور صحیح روی روزنه ها قرار دهیم و با نرمی سرانگشتان روزنه ها را لمس کنیم.

شعر

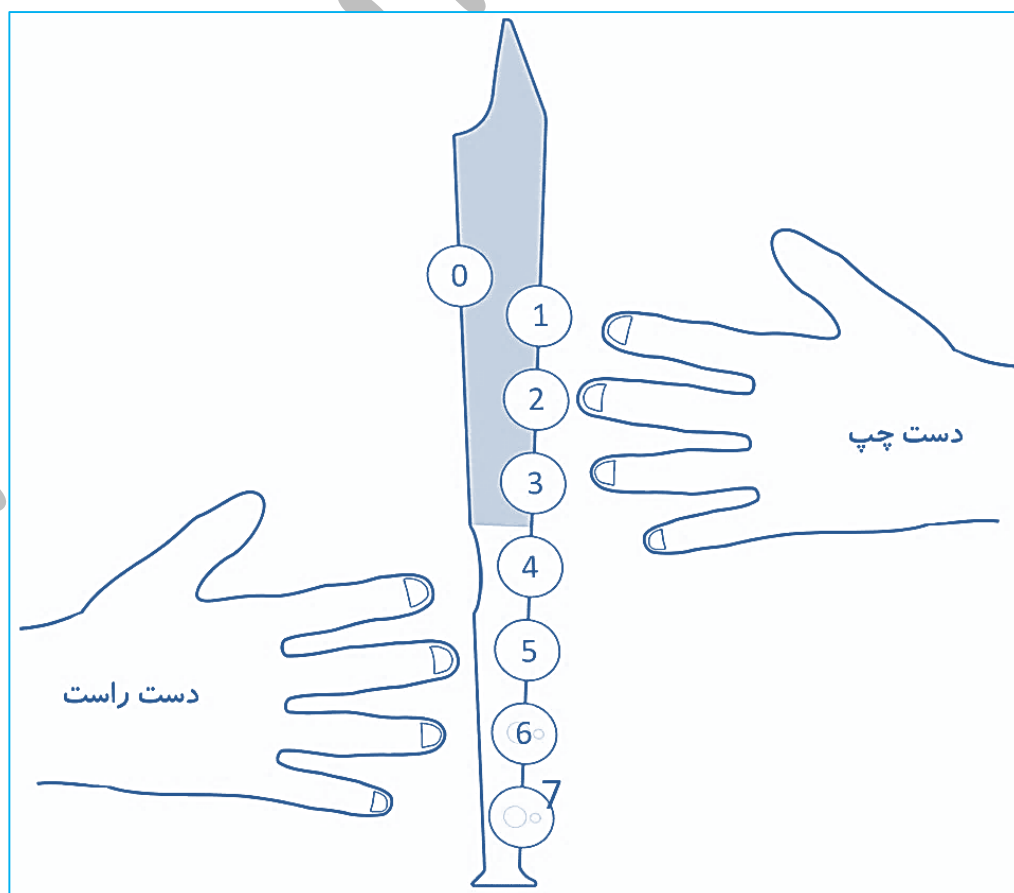
فلوت رو چونه	فلوت رو چونه	فلوت رو چونه	انگشت ها باید	آروم بگیرند	روی هر خونه
خونشون کجاست	این روزنه هاست	آی روزنه ها	نرمی سرانگشتان من	دوست شما هاست	

کار با ابزارفلوت تجربه ی لمس دقیق روزنه ها

چوب گرد یا لوله ای به قطر بدنه ی فلوت و به اندازه ی فلوت تهیه کرده بجای سوراخ در محل آن سمباده یا مقوا می چسبانیم سپس آن را مانند فلوت به دست گرفته محل های انگشت گذاری را لمس می کنیم.

درباره ی وظیفه ی هر کدام از انگشتان صحبت می کنیم سپس شعر زیر را می خوانیم و انگشت گذاری را انجام می دهیم. شماره های آخر اشعار شماره ی روزنه هاست. فعالیت زیر با فلوت یا ابزار می توانیم انجام دهیم.

انگشتان دست چپ		
من شستم من شستم	پشت و پناه سازم	من روی صفر نشستم
انگشت یکم اشاره ام	همکار خوب شستم	من روی ۱ نشستم
انگشت دوم هستم	همکار خوبی هستم	من روی ۲ نشستم
انگشت سوم هستم	همکار خوبی هستم	من روی ۳ نشستم
انگشت چارم هستم	بیکار اینجا ایستادم	غرق تماشا هستم
انگشتان دست راست		
من شستم من شستم	پشت و پناه سازم	من پشت ۴ نشستم.
انگشتی دیگر هستم	همکار خوب شستم	من روی ۴ نشستم
انگشت دیگر هستم	همکار خوبی هستم	من روی ۵ نشستم
انگشت دیگر هستم	همکار خوبی هستم	من روی ۶ نشستم
انگشت دیگر هستم	همکار خوبی هستم	من روی ۷ نشستم

۴- چسباندن برجسب

پشت فلوت محدوده بین سوراخ سوم و چهارم جای نشستن شست دست راست است، که آن را با چسباندن یک برجسب مشخص می کنیم.

0- دوربین و فلوت

هدف: نحوه دقیق تر گرفتن فلوت

(برای مشاهده ی توضیحات و عکس به کتاب کودک مراجعه کنیم)

مرحله اول:

ابتدا فلوت را مقابل خودمان می گذاریم، سپس نوک انگشتان شست و اشاره را به هم می چسبانیم و با آن دوربین درست می کنیم. دوربین ها را مقابل چشمانمان می گیریم. به فلوت نگاه می کنیم و خوبی ها و بدی های فلوت را کشف کرده و بیان می کنیم.

مرحله دوم:

ابتدا با دوربین دست چپ روزنه ی صفر و یک را می گیریم و فلوت را بر می داریم
بعد با دوربین دست راست روزنه چهارم و پشت روزنه چهارم را می گیریم (محل قرار گرفتن شست را از قبل برجسب بزنیم)

۱- مشت و فلوت

هدف: نحوه دقیق تر گرفتن فلوت

(برای مشاهده ی توضیحات و عکس به کتاب کودک مراجعه کنیم)

مرحله اول: نشان دادن محل قرار گرفتن انگشتان شست

مرحله دوم: گرفتن فلوت در مشت ها. مشت چپ بالا مشت راست پایین

مرحله سوم: باز کردن مشت پایین (راست) و گرفتن روزنه چهارم و برجسب
پشت ساز با انگشتان شست و اشاره دست راست

مرحله چهارم: باز کردن مشت بالا (چپ) و گرفتن روزنه اول و روزنه پشت
با انگشت شست و اشاره دست چپ

مرحله پنجم: گرفتن کامل و صحیح فلوت

کارگاه ۳ : دمیدن در ساز

اهداف رفتاری: ایجاد صدا با ساز، اجرای تکنیک های "دو" و "دوکو" یا "تو" و "توکو"
وسایل: فلوت های شخصی، امکان پخش موسیقی

۱- صدای ساز

هدف: تجربه به صدا در آوردن ساز

به نوبت صدای سازهای مان را درآوریم. سپس در مورد کیفیت و چگونگی ایجاد صدا گفتگو کنیم. صدای صحیح را تمرین می کنیم و تفاوت صدای صحیح و غلط را برای گروه شرح می دهیم.

صدای غلط: وقتی درساز فوت می کنیم یا "هو" می گوییم نوعی کشش شلخته و سوت مانند ایجاد می شود. صدای درست: وقتی در ساز "دو" یا "تو" می گوییم صدای با کیفیت بهتر مرتب تر و موسیقایی تر ایجاد می شود. بهتر است در همین ابتدا از بین "دو" گفتن و "تو" گفتن یکی را انتخاب کنیم. این مجموعه دو گفتن را پیشنهاد می کند. تو گفتن و دو گفتن هر دو صحیح است ولی چون حرف "ت" در هنگام تلفظ و گفتن در ساز ضربه ی بیشتری دارد ممکن است کودکان در آغاز یادگیری ابتدای نت ها را با سوت اجرا کنند و تلفظ "دو" چون نرم تر است و ضربه ندارد شاید برای کودکان مناسب تر باشد. اگر شما برای آموزش، "تو" را انتخاب کرده اید همه ی فعالیت ها را با "تو" انجام بدهید همچنین به جای "دوکو" از "توکو" استفاده کنید.

۲- "دو گفتن" ("تو گفتن")

کلمات "دو" دار (کلمات "تو" دار)

با هم فکری هم کلماتی را پیدا کنیم که در آن ها "دو" باشد مانند: دوستان، دوغ، دو دو اسکاچی، بوق قطار (یا اینکه در آن ها "تو" باشد مانند: توت، توپ، توکا، تور)

داستان "دو" و داستان "تو"

داستان دو را بخوانیم. ۱- کلمات دو دار را تکرار کنیم ۲- در تکرار داستان کلمات دو دار را گروهی تکرار کنیم.

داستان "دو"

داستان بچه ای که "دووووووود" گفتن رو دوووووووست داشت. وسط های روز بود از خواب پریدم از جام پاشدم رفتم روبروی پنجره ایستادم تا بیرون رونگاه کنم که دیدم این آینه است پنجره اون طرف اطاقه. رفتم کنار پنجره و به دووووووورها خیره شدم یک قطار مسافربری داشت با صدای دووووووو به شهرمون نزدیک می شد دووووووود قطار ابر کوچکی توی آسمون درست کرده بود در همین وقت دیدم یکی از دوووووووستام چشم دووووووخته به من برآش دست تکون دادم و گفتم چطوری؟ گفت خوبم میای بریم بابچه ها بازی. با شادی از خونه بیرون اومدم، سوار دوچرخه شدم، رفتیم سرکوچه، دوووووووستم گفت نوشابه می خوری؟ گفتم نوشابه ضرر داره من دوووووووغ می خورم. داشتم دوووووووغ روسر می کشیدم که چندتا از بچه های پیداشون شد، می خواستیم بازی کنیم، گفتن اول یارکشی، همه خوندم آن مان نباران دووووو دووووو اسکاچی... و خلاصه اون روز حسابی بازی کردیم.

فردای اون روز تو ایستگاه قطار نشسته بودم قطار با صدای دووووووو وارد ایستگاه شدو دووووووود سیاهی از دووووووود کش قطار به آسمون می رفت. در همین موقع خاله جون با دخترش از راه رسیدن خاله جون من و بغل کردوگفت تو هنوز به دووووود علاقه مندی خندیدم گفتم دووووووود برای فلوت زدن لازم است.

داستان "تو"

داستان بچه ای که **"توووووووووت"** رو دوست داشت.

وسط های روز بود، از خواب پریدم از جام پاشدم و رفتم روبروی پنجره ایستادم تا بیرون رو نگاه کنم که دیدم این آینه است پنجره اون طرف اطاقه. جلوی آینه وایسادم، و قیافه ی خوابالوم رو **توووووووووو** آینه دیدم. بعدش رفتم کنار پنجره و چشمم افتاد به **توووووووووت** های روی درخت حیاط همسایه. پسر همسایه داشت **توووووووووو** حیاطشون بازی می کرد. من که حسابی هوس **توووووووووو** خوردن کرده بودم با خودم گفتم کاش این درخت **توووووووووو** الان تو حیاط مابود. تو همین فکر بودم که پسر همسایه برام دست تکون داد و داد زد میای بازی کنیم، منم از خدا خواسته گفتم: الان میام. خلاصه اون روز من و پسر همسایمون اول حسابی بازی کردیم بعدش هم حسابی **توووووووووو** خوردیم وقتی داشتیم با پسر همسایه خداحافظی می کردم با تعجب از من پرسید: تو چرا به توت میگی **توووووووووت**، بهش گفتم **توووووووووت** گفتن برای فلوت زدن بسیار لازم است.

۳- تکنیک زبان زدن

زبان زدن در پایان "دو" یا "تو" صدای ساز را بلافاصله قطع می کند و از ایجاد کشش اضافی و اصوات شلخته در پایان هر بار "دو" یا "تو" گفتن جلوگیری می کند. در تکنیک زبان زدن نوک زبان به دهانه ی فلوت برخورد می کند و آن را می پوشاند و باعث می شود جریان هوای حاصل از دمیدن قطع شده صدای فلوت نیز به ناگاه قطع شود. برای درک هنرجویان می توانیم از کلمات "دود" در "دو" گفتن و "توت" در "تو" گفتن کمک بگیریم. بطوریکه وقتی "د" در آخر "دود" و "ت" در آخر "توت" گفته شود ناخودآگاه زبان مقابل دهانه ی فلوت قرار گرفته صدا قطع می شود.

کلمه "دود" یا "توت" را به بازی بگذارید و از کودکان بخواهید "د" آخر دود یا "ت" آخر توت را سریع قطع کنند. می توانیم به نوبت یک نفر را اوستای خیاط کنیم. اوستا با انگشت وسط و اشاره شکل قیچی را می سازد و صدای "د" و "ت" را در آخر کلمات فوق قیچی می کند. بهتر است بار اول مربی اوستای خیاط باشد.

۴- فعالیت های "دو" ("تو") بدون ساز

(برای مشاهده عکس ها به کتاب کودک مراجعه بفرمایید)

"دو" ی بی صدا:

بازی کلمات "دو" دار و داستان را تکرار کنیم و کلمات "دو" دار را بصورت "دو" بی صدا اجرا کنیم.

"دو" به کاغذ یا کف دست:

صفحه ی کاغذ یا کف دست را مقابل صورت خود قرار می دهیم و "دو" بی صدا می گوئیم.

"دو" و نفس:

با بینی نفس می کشیم و با "دو" با صدا به تدریج آن را خارج می کنیم. دوباره نفس می گیریم و با "دو" بی صدا روی کاغذ یا کف دست به تدریج هوا را خارج می کنیم. (گوشه ی کاغذ را می گیریم بطوریکه کاغذ در هوا معلق بماند)

• "دو" ی شدید "دو" ی ضعیف:

یک بار قوی و یکبار ضعیف با "دو" با صدا
یک بار قوی و یکبار ضعیف با "دو" بی صدا
به تدریج هوا را خارج می کنیم.
روی کاغذ یا کف دست به تدریج هوا را خارج می کنیم.

• کنترل شدت دمیدن:

تمرین زیر را انجام دهیم و توجه کنیم که هرچه خط ها باریک تر می شوند شدت "دو" یا "تو" نیز کمتر می شود.

0- انگشت گذاری صفویک

(برای مشاهده عکس ها به کتاب کودک مراجعه فرمایید)

از همین مرحله از کودکان بخواهیم تمرینات دو یا تو ی باساز را با انگشت گذاری صحیح انجام دهند. با دست چپ بطور صحیح روزنه های صفویک را بگیرند و شست دست راست را نیز در جای صحیح خود پشت فلوت بین روزنه ی ۳ و ۴ قرار دهند. (مربی می تواند با برجسب جای آن را روی فلوت مشخص کند) قبل از شروع تمرینات بعد، گرفتن صحیح را در کلاس بازی کنیم. (در کارگاه ۵ مفصل به فعالیت های انگشت گذاری خواهیم پرداخت.)

6- فعالیت های "دو" یا "تو" با ساز

یادآور می شویم فقط یکی از تکنیک ها دو یا تو را برای همیشه انتخاب نمایید.

"دو" همراه با ساز:

ساز را بصورت صفویک در دست می گیریم چانه را در فرورفتگی سر ساز می گذاریم و "دو" بی صدا می گوئیم و روی ساز بدون نواختن انگشت گذاری می کنیم.

"دو" توی ساز:

ساز را بصورت صفویک می گیریم و در ساز "دو" می گوئیم. (یادآوری: دست چپ بالا، دست راست پایین) مرحله اول: ابتدا بدون شعر تمرین می کنیم. مرحله دوم: سپس با شعر تمرین می کنیم. مرحله سوم: تمرین با موسیقی و شعر

شعر ©

دوم بگو "دو" بی صدا دو دو دو دو
چهارم بگو "دو" بی صدا را توی ساز

اول بگو "دو" بی صدا دو دو دو دو
سوم بگو "دو" بی صدا در گوش سازت

تمرین "دو" با بازی اکو:

مربی یا اوستا الگوهایی را طبق مراحل ۱-دوی با صدا ۲-دوی بی صدا ۳-دو در گوش ساز ۴-دو توی فلوت اجرا می کند و گروه آن را تکرار می کنند با ساز های دیگر الگوی ریتمیک کوتاهی را می نوازیم، وهمه آن را با "دو" تکرار کرده سپس با فلوت می نوازند. خوبست همه به نوبت اوستا شوند.

اوستا "دو" بزَن: ابتدا "دو" بدون ساز سپس با ساز (نقش اوستا نوبتی در گروه بچرخد)

مثال: اوستا می گوید دو دو گروه جواب می دهد دو دو
اوستا در سازی گوید دو دو گروه با ساز جواب می دهد دو دو

"دو" و بدن کوب:

یک بدن کوب تمرین می کنیم و بعد بجای بعضی ضرب ها "دو" می گوییم.
پس از تسلط نسبی گروه در انجام فعالیت دو را با ساز اجرا می کنیم.

نمونه اول (مرحله ۱: پاپاپا دست دست مرحله ۲: پاپاپا دو دو)
نمونه دوم (مرحله ۲: پاپا دست پاپا دست مرحله ۲: پاپا دو پاپا دو)

"دو" نوازی: فعالیت هایی برای تمرین و ایجاد مهارت در "دو" گفتن ابتدا بدون ساز سپس با ساز

فعالیت اول: می نوازم می نوازم با ساز مهربانم دو دو دو دو
فعالیت دوم: این "دو" رو من ساختم مانند من بسازید دو دو دودو دودو

۷- "دو" و بداهه نوازی (می توانیم با اجرای بردون (D . G) متر را نگه داشته و فضای صوتی بازی را بهبود بخشیم).

دو می سازم ©

فعالیت ۱

کلام زیر را می خوانیم و بعد از آن بصورت فردی یا گروهی بصورت بداهه در فلوت خود "دو" می گوییم.
(زمان هشت شماره مثال است بهتر است در ابتدا محدودیتی نباشد، ودر ادامه قرار شمارش گذاشته شود).

(کلام: "دو" می سازم با سازم با "دو" هام می نوازم ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸)

فعالیت ۲

شعر زیر را می خوانیم و هر بار در ابتدای شعر نام یکی از هم کلاسی ها را می آوریم او باید پاسخ داده و پس از درخواست گروه بداهه نوازی کند. آن قدر ادامه می دهیم تا همه بداهه نوازی کنند.

سؤال	جواب	درخواست گروه	جواب	شروع بداهه
بابک کجایی؟	من اینجام	"دو" می سازی با سازت برامون	"دو" می سازم با سازم براتون	

۸- رفع گرفتگی صدای فلوت ریکورد

گاهی اوقات صدای فلوت گرفته می شود و صدای کثیف و توام با سوت ایجاد می کند. راه حل: قسمت بالای ساز را گرفته و انگشت اشاره خود را در روزنه سر ساز (روزنه سوت ساز) فرو برده و چند بار در فلوت می دمیم. تا گرفتگی حاصل از جرم یا آب جمع شده در قمیش ساز برطرف شود بهتر است گاهی فلوت خود را با آب ولرم شستشو کنیم البته این کار شامل فلوت های پلاستیکی می شود.

۹- دوکو یا توکو

در اجرای صدا های کوتاه و مقطع با ساز فلوت برای روانتر شدن نوازندگی از دوکو یا توکو استفاده می شود که در کارگاه های بعد به آن می پردازیم.

کارگاه ۴ : نفس گیری

اهداف رفتاری: آشنایی مختصر با مهارت نفس گیری و کنترل و مدیریت نفس
(برای مشاهده عکس های این کارگاه به کتاب کودک مراجعه بفرمایید).
شاید در بعضی از کلاس ها و برای بعضی سنین اجرای همه ی فعالیت ها لازم نباشد.

رعایت اصول نفس گیری برای نواختن یک ساز بادی لازم است. پس مختصری به آن می پردازیم.
در زندگی روزمره عمل تنفس به خودی خود و بطور ناخودآگاه اتفاق می افتد. البته ممکن است لحظاتی در طول روز بطور آگاهانه بر روی تنفس خود تمرکز کنیم و در حال مراقبه باشیم. ولی بطور کل عمل دم و بازدم بطور نا خودآگاه انجام می شود و ما برای انجام هر فعالیت به اندازه ای که بدن ما نیاز داشته باشد نفس می گیریم. این اتفاق می تواند در زمانی که ما به تنفس آگاهانه نیز مشغول هستیم رخ دهد. در حقیقت ما به اندازه ی کافی و لازم برای انجام فعالیتی خاص نفس می گیریم. مثلا در هنگام نواختن فلوت و اجرای یک جمله ی موسیقایی با دینامیک های مختلف میزان و نحوه ی نفس گیری متفاوت می باشد.
این نکته را باید مد نظر قرار دهیم که نحوه ی تنفس صحیح و کنترل نفس گیری باید از طریق دیافراگم انجام پذیرد. بطور ساده می توانیم پرده دیافراگم را این گونه توصیف کنیم ، مهمترین عضله ی تنفسی است که قفسه ی سینه را از حفره ی شکمی جدا می سازد. در بالای دیافراگم ریه ها و قلب قرار دارند و در پایین دیافراگم دستگاه گوارش ، طحال ، و سیستم ادراری قرار گرفته است.
تمرینات نفس گیری همیشه از عمل بازدم و خالی کردن نفس آغاز می شود. در مرحله نفس گیری وضعیت کودکان را مشاهده کنیم. معمولا این عادت غلط وجود دارد که در هنگام نفس گیری قفسه ی سینه را بالا می آورند به عبارت دیگر، نفس را در آنجا ذخیره می کنند. اگر عمل بازدم به درستی انجام گیرد عمل نفس گیری هم به درستی از دیافراگم انجام خواهد شد.
پس حائز اهمیت است که پیش از نوازندگی فلوت تمرین ها و فعالیت هایی برای نفس گیری انجام دهیم. در صورتی که نحوه ی نفس گیری در کودکان نادرست باشد می توانیم تمرین ها و فعالیت های برای اصلاح نحوه ی نفس گیری آن ها اتخاذ کنیم.
یکی از مواردی که هنگام نواختن یک ساز بادی باید به آن توجه داشت کنترل نفس گیری می باشد. برای دمیدن در فلوت ریکورد نیاز نیست مقدار زیادی از هوا را وارد فلوت ریکورد کنیم. اگر عمل دمیدن با شدت انجام شود و میزان زیادی از هوا را وارد لوله ی فلوت کنیم، این کار در هنگام نواختن باعث ایجاد سوت می شود و یا اینکه موجب بالا رفتن فرکانس نت نواخته شده خواهد شد.
نفس گیری برای نواختن فلوت ریکورد از طریق دهان و بینی انجام می پذیرد. البته اغلب نفس گیری از طریق دهان اتفاق می افتد.

۱- در مورد جملات زیر گفتگو کنیم.

- ما همیشه مشغول نفس کشیدن هستیم.
- آیا هنگامی که داریم حرف می زنیم یا آواز می خوانیم مشغول نفس گیری هستیم؟
- آیا هنگامی که داریم با صدای بلند حرف می زنیم یا چیزی را زمزمه می کنیم همزمان نفس هم می گیریم؟
- بعضی اوقات خیلی سریع و کوتاه نفس می کشیم. اینجوری؟
- اما بعضی اوقات به کندی و طولانی نفس می کشیم. اینجوری؟

تمرین:

روی صندلی بنشینیم و چشمان خود را ببندیم و شروع به نفس کشیدن کنیم. و به نفس کشیدن مان دقت کنیم.
چه چیزی مشاهده می کنیم؟
می توانیم شکل و حرکت دم و بازدم خودمان را با دست در هوا ترسیم کنیم؟

پیشنهاد:

می توانیم برای عمل دم از خطوط یا اشکالی که بیانگر پر حجمی هستند استفاده کنیم و برای عمل بازدم از خطوط یا اشکالی که بیانگر کم حجمی هستند استفاده کنیم. ما می توانیم به هر گونه ای که مایل هستیم تصویر سازی را انجام دهیم و در مورد آن در کلاس گفتگو کنیم در ادامه سوالاتی را می توانیم از کودکان بپرسیم که بتوانند توضیحات دقیق تری در مورد تصاویری که کشیده اند بدهند.

۱. سرعت دستان شما در زمان ترسیم، حرکت نفس کشیدن، چگونه بود؟
۲. آیا شکل ها و حرکت ها که برای دم و بازدم ترسیم کردید به طور پیوسته و پشت سرهم بود؟
۳. اگر مکث کوتاهی بعد از عمل بازدم مشاهده کردی، مدت زمان این مکث چقدر بود؟ در فرایند بالا چه چیزی های را کشف کردیم؟

یکی از چیزهای که کشف کردیم این بود که عمل تنفس کردن دارای سه مرحله است.

- مرحله اول نفس گیری یا دم
- مرحله دوم هدایت نفس به سمت بیرون یا بازدم
- مرحله سوم استراحت (در مرحله سوم یا مرحله استراحت میزان نفسی که مصرف می شود بسیار اندک است).
چه چیزهایی دیگری را کشف کردیم؟

۲- "بازدم" "دم" "بازدم"

(برای مشاهده عکس این فعالیت به کتاب کودک مراجعه بفرمایید.)
عمل نفس گیری باید به آرامی و بصورت طبیعی اتفاق بیفتد. منظور این است که نباید در حین نفس گیری هیچ گونه انقباض و گرفتگی در بدن ایجاد شود.

بازدم:

انگشتان سبابه و وسطی هردو دست را بالای ناف قرار داده و هم زمان با فشردن شکم، نفس را از طریق دهان به بیرون هدایت می کنیم. در نتیجه وقتی عمل بازدم پایان یافت یگ گودی یا چاله بر روی شکم ما ایجاد می شود.

دم:

از هنرجویان می خواهیم با عمل نفس گیری این چاله را پر کنند.

بازدم:

سپس به تدریج نفس را به بیرون هدایت می کنیم.
هنرجویان را تشویق می کنیم که این فعالیت را بارها انجام دهند تا عمل دم و بازدم بطور صحیح اتفاق بیفتد.

۳- نفس و شماره

(برای مشاهده عکس این فعالیت به کتاب کودک مراجعه بفرمایید.)

در این تمرین مراحل زیر را انجام می دهیم. (در مرحله ۱ و ۲ مانند تمرین اول انگشتان را بالای ناف قرار داده و تمرین را انجام دهیم.)

- مرحله ۱: نفس خود را به بیرون هدایت می کنیم.
- مرحله ۲: با ۴ شماره نفس می گیریم.
- مرحله ۳: با ۴ شماره همراه با گفتن "هیس" نفس خود را به بیرون هدایت می کنیم.
در مراحل بعد تلاش می کنیم که مدت زمان گفتن "هیس" را طولانی تر کنیم. مثلاً ۶، ۸، یا ۱۲ شماره

۴- چند تمرین و فعالیت برای کنترل هوا

(نفس گیری، کنترل جریان هوا و مصرف بهینه ی بازدم)

این تمرینات کمک می کند که در هنگام دمیدن در فلوت هوای زیادی وارد نکنیم و همین طور مهارت ما را در کنترل روی نفس گیری افزایش می دهد. می توانیم برای هر کدام از این تمرین ها داستان های کوتاهی نیز تعریف کنیم.

فوت به دست: دست خود را مقابل دهان خود بگیرید بطور ملایم و یکنواخت فوت کنید.

در مراحل بعد می تواند این فعالیت همراه با "دو" بی صدا نیز انجام پذیرد. (تصویری از این فعالیت در کتاب موجود است)

فوت به دستمال

(تصویری از این فعالیت در کتاب موجود است)

تکه ای دستمال کاغذی را با انگشت شست و سبابه بطور عمودی مقابل دهان بگیریم و عمل دمیدن را انجام دهیم. در هنگام انجام این فعالیت کودکان را تشویق کنیم که به آرامی و بطور یکنواخت عمل دمیدن را انجام دهند.

نکته:

- اگر میزان دمیدن ما یکنواخت باشد زاویه دستمال نیز بصورت یکنواخت تغییر می کند.
- بدیهی است که در ابتدا کودکان ممکن است با شدت زیادی عمل دمیدن را انجام دهند ولی به تدریج کنترل کودکان بیشتر خواهد شد و میزان مشارکت آن ها در صحیح انجام دادن فعالیت افزایش خواهد یافت .

کتاب روی شکم:

(تصویری از این فعالیت در کتاب موجود است)

دراز بکشیم و کتابی را روی شکم خود قرار دهیم. و دم و بازدم صحیح از دیافراگم را در این حالت تجربه کنیم. با پر و خالی شدن شش ها و باد شدن بادکنک خیالی شکم، کتاب هم به بالا و پایین حرکت می کند.

توضیح:

در کتاب تصویری از کودکی که دراز کشیده و کتابی روی شکم او قرار گرفته است را مشاهده می کنید. به هرنحوه توضیح می دهیم اگر در هنگام نفس گیری کتاب به سمت بالا آمد و در هنگام بازدم کتاب به سمت پایین آمد، بدین معناست که ما عمل نفس گیری را به طور صحیح انجام می دهیم. یکی دیگر از راه هایی که می تواند به درک این مطلب کمک کند مثال بادکنک است. در هنگامی که نفس می گیریم شکم ما مانند یک بادکنک پر می شود و در هنگامی بازدم شکم ما مانند یک بادکنک خالی می شود.

بادکنک من:

تصور کنیم که شکم ما یک بادکنک است. با پر و خالی شدن شش ها و باد شدن بادکنک خیالی شکم، عمل دم و بازدم را انجام دهیم این فعالیت می تواند با شمارش انجام شود.

فوت به سوپ:

یک قاشق پر از سوپ را برمی دارید و با آرامی و بطور یکنواخت قاشق سوپ را فوت می کنید.

توضیح:

از تمرین های مفید برای عمل تنفس کردن ، تجسم موقعیت های مختلف است. تصور کنید می خواهید یک ظرف سوپ داغ را میل کنید. یک قاشق از سوپ را بر می دارید با آرامی و بطور یکنواخت قاشق سوپ را فوت می کنید. این تمرین کمک می کند که در هنگام دمیدن در فلوت مقدار زیادی از هوا را وارد نکنیم و همین طور مهارت فرد را در کنترل روی بازدم افزایش می دهد. می توانیم برای هر کدام از این تمرین ها داستان های کوتاهی نیز تعریف کنیم.

خمیر دندان

در هنگام بازدم و هدایت نفس به سمت بیرون، تصور کنیم که یک تیوپ خمیردندان که میزان کمی خمیر دندان در آن قرار دارد را در دست داریم. به آرامی و از انتهای این تیوپ خمیر دندان را به سمت بالا هدایت می کنیم. این تمرین نیز می تواند مهارت فرد را در جهت کنترل نفس و مصرف بهینه افزایش دهد. می توانید برای اینکه این فعالیت برای کودکان ملموس تر شود. از یک تیوپ خمیر دندان خالی نیز استفاده کنید.

توضیح:

هنگامی که به آرامی در فلوت بدمیم کنترل بیشتری روی تولید یک صدای با کیفیت داریم. بهترین راه برای کنترل دمیدن بطور مداوم، نفس گیری از طریق دیافراگم است. زمانی که عمل بازدم را انجام می دهید و نفس خود را به سمت بیرون هدایت می کنید، مانند مثال خمیر دندان، می توانید نفس خود را به آرامی از دیافراگم به بیرون هدایت کنید. هر چقدر کنترل بیشتری روی دیافراگم داشته باشیم عمل تنفس کردن در هنگام نواختن برای شما ساده تر و روان تر خواهد شد.

نکته:

می توانیم در این باره در کلاس گفتگو کنیم که ساز فلوت به بدن ما وصل می شود و موسیقی تولید می کند. پس در حقیقت ساز ما شامل بدن ما به اضافه ی ساز فلوت است. پس رعایت اصول نفس گیری و همین طور نحوه ی نشستن یا ایستادن صحیح در هنگام نواختن فلوت در کیفیت نوازندگی ما تاثیر می گذارد.

ساخت ابر:

یک روز بارانی در زمستان توی ماشین نشسته بودم و منتظر پدرم بودم که از بانک برگردد. فکر کردم خوبه یک ابر بسازم شما تا حالا این کار رو انجام دادید؟ اگر آروم فوت کنید می تونید روی شیشه ماشین ابر بسازید. اصلا بیاین با هم این کار رو انجام بدیم. فکر کنید که توی روز بارانی توی ماشین نشسته اید و می خواهید که ابر بسازید.

اول: چهار شماره نفس بگیریم.

دوم: دو شماره نفس خود را نگه داریم و ببینیم می خواهیم کدام قسمت شیشه ابر بسازیم.

سوم: در چهار شماره به آرامی روی قسمتی از شیشه که مشخص کرده ایم می دمیم و ابر می سازیم.

توضیح:

در کلاس از کف دست به عنوان شیشه استفاده می کنیم و به کف دست می دمیم.

نکته:

اجرای نت گرد و سفید با فلوت می تواند تمرین مناسبی برای کنترل نفس باشد. در تمرین فوق می تواند عمل نفس گیری از طریق دهان و بینی هر دو تمرین شود.

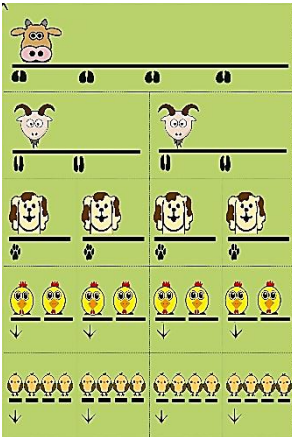
کارگاه ۵ : آشنایی با کتش ها ۱

اهداف رفتاری: درک مفهوم کتش ها، مهارت اجرای کتش ها، ضرب گرفتن
وسایل: متن یا فایل صوتی داستان حسنگ و حیوونای مزرعه قسمت ۱ و ۲، کارت های کتش حیوانات

۱- بازی با کارت های صدای حیوانات مزرعه (کارت ها از قبل آماده شود)

مرحله ۱: نمایشنامه حسنگ و حیوونای مزرعه قسمت ۱ را برای کودکان پخش می کنیم. (مری می تواند به جای پخش نمایشنامه آن را بصورت داستان تعریف کند)

مرحله ۲: کارت ها را مانند شکل مقابل گروه می چینیم و درباره آن ها گفتگو می کنیم.

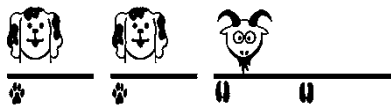
مرحله ۳: صدای کارت ها را همراه با کودکان اجرا می کنیم.

مرحله ۴: صدای کتاری را اجرا می کنیم و می خواهیم کارت مربوطه را به ما نشان بدهند.

مرحله ۵: سپس همین کار را با صدای دو یا سه حیوان انجام می دهیم.

مرحله ۶: صدای کارت ها را با ترتیب های مختلف اجرا می کنیم، پس از اجرای ما؛
- ابتدا اجرای ما را تقلید کنند،

- سپس کارت های مربوطه را به ترتیب اجرا از چپ به راست مقابل خود بچینند.

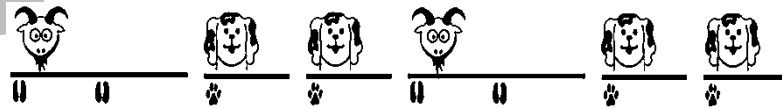

مثال:

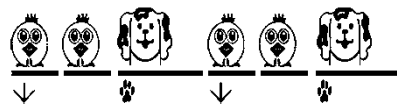
نکته:

در صورت لزوم چندین بار یک الگو را تکرار کنیم تا بتوانند الگو را بچینند.
این بازی دیکته ریتم است که در اینجا با صدای حیوانات و بصورت ساده تمرین می شود.

مرحله ۷: پس از ایجاد مهارت نسبی می توانیم یک الگو را دو یا سه بار تکرار کنیم و یک جمله ریتمیک را به بازی بگذاریم، مری می خواند و کودکان می چینند.

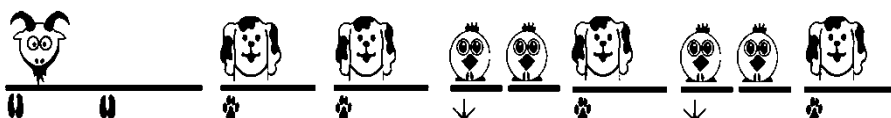

مثال ۱

مثال ۲

مرحله ۸: به گروه پیشنهاد می دهیم با چیدن کارت ها مقابل خود یک الگو یا جمله ریتمیک را درست کرده و آن را اجرا نمایند.

مثال:

تحقق یک مهارت: تا این مرحله اگر هنرجو بتواند ارزش زمانی کشش ها را بصورت گوشی و با تقلید از نوع اجرای مربی درک کند هدف آموزشی تحقق یافته است. البته ممکن است گاهی ارزش زمانی کشش ها را حدودی و نه بطوردقیق اجرا کنند ولی اگر نسبت کشش ها را درک کرده اند مهارت نسبی تحقق یافته است.

مرحله ۹: نمایشنامه حسنگ و حیوونای مزرعه قسمت ۲ را پخش می کنیم. (مربی میتواند به جای پخش نمایشنامه آن را بصورت داستان تعریف کند)

مرحله ۱۰: مفهوم ضرب گرفتن:

در مورد مفهوم ضرب گرفتن و حفظ ریتم صحبت می کنیم برای مثال به گروه می گوییم دست زدن به همراه موسیقی در جشن ها نوعی ضرب گرفتن است. سپس چند تکنیک ضرب گرفتن را با گروه تجربه می کنیم.

- ضرب پا زدن:
- چندین بار ضرب پا زدن را بازی می کنیم سپس مربی آهنگی می خواند و گروه با حفظ ریتم همراه آن ضرب پا می گیرند.
- دست یا بشکن زدن: این بار همراه مربی به جای ضرب پا دست یا بشکن می زنیم.
- ضربه زدن با دست، سرانگشت، به روی میز: همراه آهنگ مربی روی یک سطح ضرب را نکه میداریم.
- ضرب گرفتن روی نقش پای حیوانات روی کارت ها:
- در هنگام خواندن کارت ها با سرانگشت روی شکل پای حیوانات ضرب بگیریم برای مثال روی شکل بز یا دو ضرب پا دارد ما می توانیم در هنگام اجرای کشش بع روی نقش پاها ضربه بزنیم.

مرحله ۱۱: مراحل ۸ تا ۲ را با رعایت ضرب گرفتن در حد توان گروه بازی کنیم.

مرحله ۱۲: کارت ها را با کشش های متفاوت زیر هم قرار می دهیم و درباره نسبت دیرند ها گفتگو کرده و سپس اجرا می کنیم.

مثال: در صدای ماق گاو چند صدای واق سگ وجود دارد؟

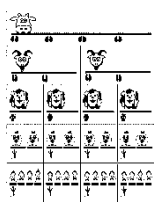
چند نکته:

- تکرار و تمرین فعالیت های کارگاه های کشش ۱ و ۲ درک عمیقی نسبت به کشش ها و توالی آن ها پیدا می کنیم.
- برای درک ریتم و اجرای ارزش زمانی از انواع متنوع و ابداعی ضرب گرفتن، حرکت کردن، خواندن و شنیدن استفاده شود.

۲- کشش و نفس

اجرای درست دم و بازدم، در ساز های بادی تاثیر زیادی در کیفیت اجرای نوازنده دارد. در فعالیت زیر با علامت نفس آشنا می شویم و نفسگیری در حین اجرا را تمرین می کنیم.

مرحله اول: علامت نفس شبیه یک خط کوچک (v) یا یک علامت کاما (,) است که درجایی که باید نفس گرفته شود بالای خط حامل گذاشته می شود. نفس گرفتن در هنگام رسیدن به این علامت الزامی نیست ولی در جای دیگری هم نباید نفسگیری انجام شود.

مرحله دوم: کارتهای حیوانات را مقابل خود بچینید و برای اجرای هر خط یک نفس جداگانه بگیرید.

مرحله سوم: کارت ها با ترتیب های مختلف بچینید و جاهایی را برای نفسگیری انتخاب نمایید و سپس آن ها را اجرا کنید

کارگاه ۶ : آشنایی با کشش ها ۲

اهداف رفتاری: آشنایی با اشکال کشش، مهارت اجرای کشش ها با اسم آن و با دو گفتن
وسایل: داستان حسنگ قسمت ۳ و ۴، کارت های کشش ها

۱- بازی با کارت های اشکال کشش ها (کارت ها از قبل آماده شود)

نکته:

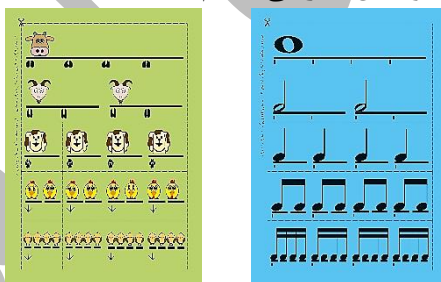
در ابتدا می توانیم در هنگام اجرای کشش ها از اسم خود کشش ها یا صدای حیوان منطبق با هر کشش استفاده کنیم تا مفهوم عملی هر کشش را کاملا درک کنیم.

در هنگام اجرای کشش گرد، می گوییم "گرد"	و روی خط های کوتاه در زیر کشش ضربه می زنیم.
در هنگام اجرای کشش سفید می گوییم "سفید"	و روی خط های کوتاه در زیر کشش ضربه می زنیم.
در هنگام اجرای کشش سیاه می گوییم "سیاه"	و روی خط های کوتاه در زیر کشش ضربه می زنیم.
برای اجرای کشش چنگ می گوییم "چنگ چنگ"	و روی خط های کوتاه در زیر کشش ضربه می زنیم.
برای کشش دولاچنگ می گوییم "دولادولا" یا "دولاچنگه"	و روی خط های کوتاه ضربه می زنیم.

مرحله ۱: نمایشنامه حسنگ و حیوونای مزرعه قسمت ۳ را برای کودکان پخش می کنیم. (مربی می تواند به جای پخش نمایشنامه آن را بصورت داستان تعریف کند).

مرحله ۲: کارت ها را مانند شکل، مقابل گروه می چینیم و درباره آن ها گفتگو می کنیم.

مرحله ۳: صدای کارت ها را همراه با کودکان اجرامی کنیم.

مرحله ۴: صدای کارت یا کارت هایی را اجرا می کنیم و می خواهیم کارت مربوطه را به ما نشان بدهند.

۲- دیکته ی ریتم

مرحله ۶: صدای کارت ها را با ترتیب های مختلف اجرا می کنیم، پس از اجرای مربی:

- ابتدا اجرای مربی را تقلید کنند.

- سپس کارت های مربوطه را به ترتیب اجرا از چپ به راست مقابل خود بچینند.

مثال:

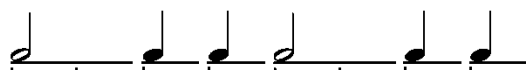
نکته:

- در صورت لزوم چندین بار یک الگو را تکرار کنیم تا بتوانند الگو را بچینند.

- این بازی دیکته ریتم است که در اینجا بصورت ساده تمرین می شود.

مرحله ۷: پس از ایجاد مهارت نسبی می توانیم یک الگو را چند بار تکرار کنیم و یک جمله ریتمیک را به بازی

بگذاریم، مربی می خواند و کودکان می چینند.

مثال ۲

مثال ۱

مرحله ۸: به گروه پیشنهاد می دهیم با چیدن کارت ها مقابل خود یک الگو یا جمله ریتمیک را درست کرده و آن را اجرا نمایند.

مثال:

❖ ضرب گرفتن روی کارت ها:

در هنگام خواندن کارت ها با سرانگشت روی خط های کوچک عمودی ضرب بگیریم برای مثال روی کارت کشش گرد روی چهار خط کوتاه ضربه می زنیم.

در گروه در مورد "دو" یا "تو" گفتن به جای اسم کشش ها صحبت کنیم. برای کارت دولاچنگ می توانیم "دوکو دوکو" یا "توکو توکو" بگوییم. (برای زیر ۸ سال بهتر است "دوکو دوکو" یا "توکو توکو" گفته نشود)

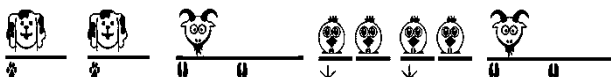
مرحله ۱۰: مراحل ۳ تا ۸ را با دو گفتن در گروه بازی کنیم.

مرحله ۱۱: کارت ها را با کشش های متفاوت زیر هم قرار می دهیم و درباره نسبت دیرنדהا گفتگو کرده و سپس اجرا می کنیم.

مثال: در کشش سفید چند تا سیاه وجود دارد؟

مرحله ۱۲: در هنگام انجام فعالیت، در هر نقطه که متوجه شدیم درک مفهوم یا مهارت اجرای کشش با اشکال فوق برای کودکان سخت و نامفهوم است از کارت های کشش با صدای حیوانات، در کنار کارت های اشکال کشش استفاده کنیم.

مثال:

نکته:

باتکرار و تمرین فعالیت های کارگاه های کشش ۱ و ۲ درک عمیقی نسبت به کشش ها و توالی آن ها حاصل می شود.

۳- کشش و نفس ۲ (و)(و)(و)

تمرین نفس گیری با کارت های کشش با گفتن اسم نت ها و همچنین با گفتن "دو"

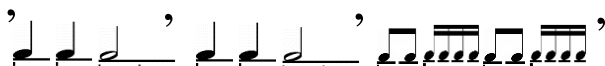
مرحله اول: کارت های حیوانات را مقابل خود بچینید

و برای اجرای هر خط یک جداگانه بگیرید.

مرحله دوم: کارت ها با ترتیب های مختلف بچینید و جاهایی را برای نفسگیری انتخاب نمایید

سپس آن ها را اجرا کنید

کارگاه ۷: انگشت گذاری با شماره

هدف: شروع آسان نواختن فلوت با انگشت گذاری دست چپ

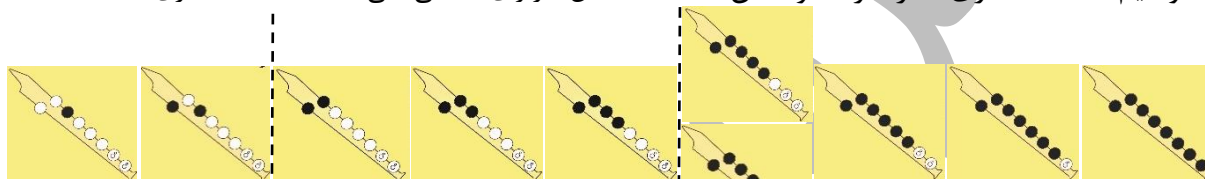
وسایل: فلوت شخصی، کارت های انگشت گذاری

۱- یادآوری جای انگشتان

انگشتان وظیفه شناس:

مرحله اول: فعالیت انگشتان وظیفه شناس را از کارگاه دوم با هدف یادآوری جایگاه انگشتان تکرار کنیم.

مرحله دوم: همه ی کارت های انگشت گذاری را مانند شکل مقابل هنجویان می گذاریم و از هنجویان می خواهیم انگشت گذاری ها را گرفته و نشان دهند. (این کار برای آشنایی کلی با همه انگشت گذاری ها است)

انگشت گذاری های غیر ترتیبی دست چپ

انگشت گذاری های ترتیبی دست چپ

انگشت گذاری های ترتیبی دست راست

مرحله ۳: چانه های خود را درگودی سرفلوت می گذاریم (فلوت رو چونه) و انگشت گذاری ها را بازی می کنیم

نکته:

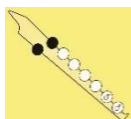
در ابتدا از انگشت گذاری غیر ترتیبی صحبتی نکنیم و بهتر است معرفی انگشت گذاری ها را از انگشت گذاری ترتیبی دست چپ آغاز کنیم. و در آخر اگر در صورت تمایل ۲ کارت انگشت گذاری غیر ترتیبی را معرفی کنیم.

۲- بازی با انگشت گذاری های ترتیبی دست چپ

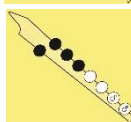
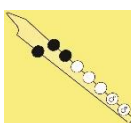
یادآور می شویم که فلوت یک کوچه است روزنه ها خونه و انگشتان ما درب های خونه هستند و باید درب خونه رو کامل ببندیم

یک انگشتی:

با انگشت شست و اشاره ی دست چپ روزنه های صفویک را می گیریم (اصطلاحاً یک انگشتی) و مراحل زیر را اجرا می کنیم.

- مرحله ۱: با یک الگوی ریتمیک ساده و کوتاه "دو" با صدا می گوئیم.
- مرحله ۲: با همان الگوی قبلی "دو" بی صدا می گوئیم.
- مرحله ۳: همان الگو را با فلوت (دو در فلوت) می نوازیم.

دو انگشتی و سه انگشتی:

دو انگشتی: انگشت ۲ (وسط) را اضافه کرده روی روزنه ۲ می گذاریم.
سه انگشتی: انگشت ۳ (حلقه) را اضافه کرده روی روزنه ۳ می گذاریم.
و مراحل بالا را اجرا می کنیم.

نکته:

در هنگام تمرین انگشت گذاری از عبارات (یک انگشتی، دو انگشتی، سه انگشتی) استفاده کنیم. بدیهی است بازه ی زمانی رسیدن به صدای مطلوب برای هر فرد متفاوت است. اجرای با کیفیت ۳ انگشتی ممکن است تا چند جلسه به زمان نیاز داشته باشد. در ادامه هم می توانیم، برای آموزش همه ی انگشت گذاری ها از این فعالیت ها استفاده کنیم.

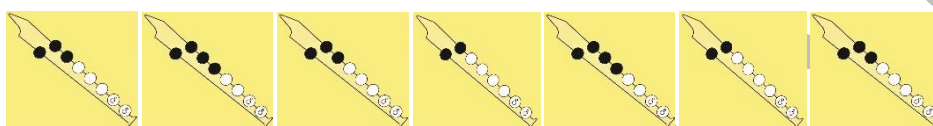
۳- بازی با کارت های انگشت گذاری (۱،۲،۳ انگشتی)

کارت های انگشت گذاری را از قبل آماده می کنیم. (مرحله ۱ و ۲ بدون نواختن اجرا شود).

مرحله ۱:

کارت یک انگشتی را مقابل گروه قرار می دهیم، گروه انگشت گذاری کارت را روی فلوت گرفته و نشان می دهد. (این کار را برای کارت های ۲ انگشتی و ۳ انگشتی نیز انجام می دهیم).

مرحله ۲: ترتیب های متفاوتی از کارت ها را مقابل گروه قرار می دهیم تا گروه انگشت گذاری های را از ابتدا تا انتها

گرفته و نشان دهد.

مثال:

مرحله ۳: تکرار مراحل ۱ و ۲، با این تفاوت که انگشت گذاری ها را با ساز می نوازیم.

مرحله ۴: با کارت های خود ترتیبی از انگشت گذاری ها را می چینیم و اجرا می کنیم. (ابتدا بدون نواختن و سپس با نواختن)

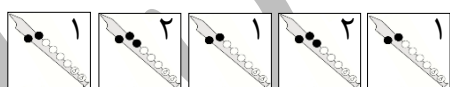
نکته: الگوی ریتمیک در اجرا آزاد است ولی بهتر است ساده و کوتاه باشد.

۴- موتیف های ساده

(اجرا از چپ به راست)

موتیف های ساده ای را با چیدن کارت خلق کنیم.

(ابتدا بدون نواختن و سپس با نواختن)، با کمک گروه روی موتیف آن کلام بگذاریم.

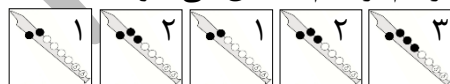

مثال ۱: ۱،۲،۱،۲،۱

کلام برای مثال ۱:

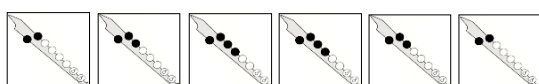
هر انگشت من جایی نشسته روزنه های سازم را بسته

(بدیهی است هنگامی که از کلام استفاده می شود الگوی ریتم بر کلام منطبق می شود)

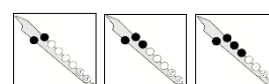

مثال ۲: ۱،۲،۱،۲،۳

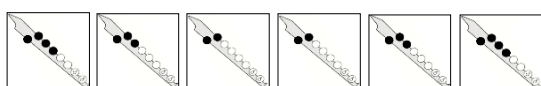
مثال ۱ و ۲ را پشت سر هم انگشت گذاری و سپس بنوازیم.

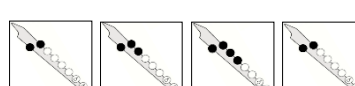
مثال ۴: ۱،۲،۳،۳،۲،۱

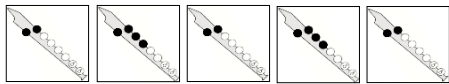
مثال ۳: ۱،۲،۳

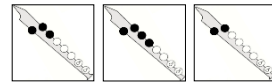
مثال ۶: ۳،۲،۱،۱،۲،۳

مثال ۵: ۱،۲،۳،۱

مثال ۷: ۱, ۳, ۱, ۳, ۱

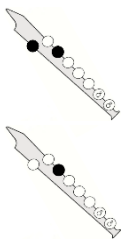
مثال ۸: ۲, ۳, ۱

می‌توانیم با کمک گروه و با استفاده از کارت‌ها، ملودی‌های کوتاه و ساده خلق کنیم.

۵- انگشت گذاری غیر ترتیبی دست چپ

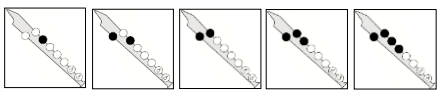
اگر هنرجویان انگشت گذاری (۱, ۲, ۳) انگشتی تاحدودی یاد گرفتند می‌توانیم انگشت گذاری غیر ترتیبی دست چپ را نیز آموزش دهیم. آموزش:

کارت اول ← دو انگشتی می‌گیریم ← سپس انگشت ۱ را برمی‌داریم.
کارت دوم ← دو انگشتی می‌گیریم ← سپس انگشت ۱ را برمی‌داریم ← انگشت صفر را بر میداریم.

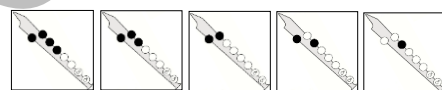

- مرحله ۱: با یک الگوی ریتمیک ساده و کوتاه "دو" با صدا می‌گوییم.
- مرحله ۲: با همان الگوی قبلی "دو" بی صدا می‌گوییم.
- مرحله ۳: همان الگو را با فلوت (دو در فلوت) می‌نوازیم.

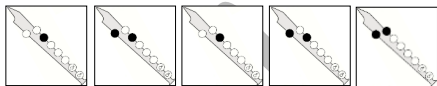
۶- تمرین‌ها و موتیف‌هایی با ۵ انگشت گذاری

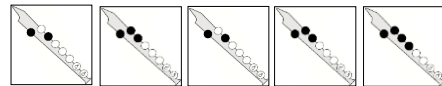
تمرین ۲

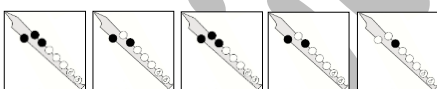
تمرین ۱

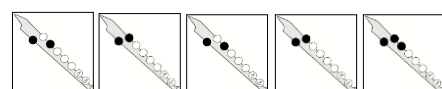
مثال ۲

مثال ۱

مثال ۴

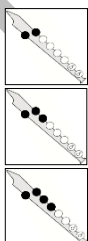

مثال ۳

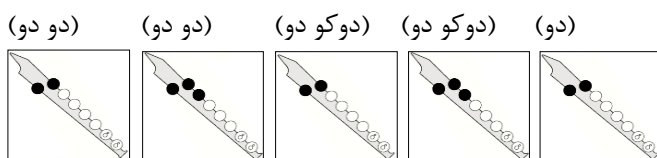
۷- "دو" و "دوکو" در چیدمان کارت‌ها:

انگشت گذاری هر کدام از کارت‌ها را با الگوهای زیر بنوازیم.
مثال ۱:

(دو دو دو دو)، (دوکو دوکو دوکو)، (دوکو دو دوکو دو)
(دوکو دوکو دو دو)، (دو دو دو دوکو)، (دوکو دوکو دوکو دو)

هر کارت را با الگوی مشخص شده بنوازید.

مثال:

در ادامه می‌توانیم با ترکیبات متنوعی از "دو" و "دوکو" و همچنین چیدمان‌های متنوعی از کارت‌ها، ملودی‌های زیبا و ساده‌ای خلق کنیم.

نکته:

- بهتر است در این مراحل از علائم موسیقی و حتی اسم نت‌ها نام برده نشود.
- الگوی ریتم آزاد است.
- تکنیک "دو" برای دیرنده‌های کشیده‌تر و تکنیک "دوکو" برای دیرنده‌های کوتاه‌تر است. البته میزان کشیدگی یک کشش به سرعت اجرای قطعه نیز بستگی دارد.
- به نظر مولف کتاب هنرجویان زیر ۸ الی ۹ سال از "دوکو" یا "توکو" استفاده نکنند.

نردبان آسمان ۲

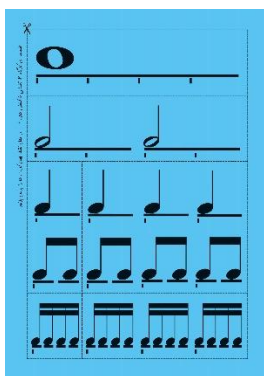

کارگاه ۸: ترکیب کشش و انگشت گذاری

اهداف رفتاری: اجرای کشش ها با ساز با انگشت گذاری، تجربه شنیداری کشش ها و انگشت گذاری ها
وسایل: فلوت شخصی، کارت های کشش، کارت های انگشت گذاری

در کارگاه های قبل، با دمیدن در فلوت، انگشت گذاری و کشش ها آشنا شدیم. در این کارگاه به بسط و گسترش بازی با کارت های کشش و انگشت گذاری می پردازیم. (اجرا با انگشت گذاری ترتیبی و غیر ترتیبی دست چپ)

۱- تلفیق کشش ها و انگشت گذاری ها

مرحله ۱: کارت ها را مقابل کلاس چیده و به ترتیب زیرکشش ها را اجرا می کنیم.
- با گفتن اسم کشش ها - با گفتن "دو" ی با صدا - و با "دو" ی بی صدا

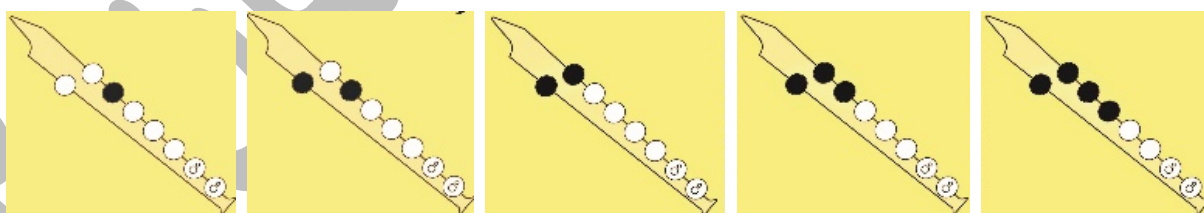
مرحله ۲: کشش های مقابل را با انگشت گذاری های مختلف به ترتیب زیر اجرا کنیم.
ترتیبی ها - یک انگشتی - دو انگشتی - سه انگشتی - و غیر ترتیبی ها

نکته:

در صورت نیاز می توانیم ابتدا از کارت های کشش با صدای حیوانات استفاده کنیم.
در پیشبرد آموزش و تمرین انگشت گذاری قطعا باید میزان توانایی هنرجویان را در نظر داشته باشیم.

۲- انگشت گذاری ها و کشش ها ۱

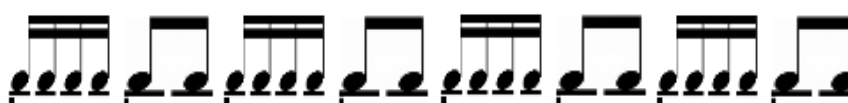
با کارت های کشش ریتم های مختلف بسازیم و با انگشت گذاری های مختلف بنوازیم.
چند مثال برای نمونه نوشته شده است.

مثال ۱:

مثال ۲:

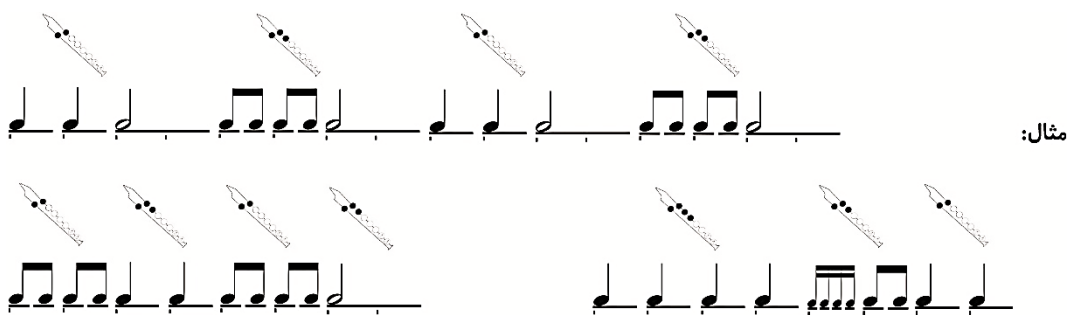
مثال ۳:

نکته: در اجرای فعالیت ها در صورت تمایل می توانیم از کارت های علائم نفسگیری هم استفاده نماییم.

۳- انگشت گذاری ها و کشش ها ۲

هر سری از کارت ها را با انگشت گذاری مشخص شده بنوازیم.
می توانیم کارت ها را متناسب با توان گروه بچینیم و بنوازیم.

۴- بشنو و بنواز با چشمان باز

مهارت در تقلید و اجرای شنیده ها
این فعالیت بصورت یک دو سه انگشتی انجام شود ولی در طول دوره ی آموزش می توانیم با انگشتان دیگر نیز این فعالیت را تجربه کنیم.

ما می نوازیم و گروه خوب نگاه می کند و گوش می دهد و بعد از ما با ساز تکرار می کنند.

- مرحله ۱: فعالیت را با الگوهای ریتمیک کوتاه و با یک انگشت گذاری انجام می دهیم.
- مرحله ۲: فعالیت را با الگوهای ریتمیک کوتاه و با دو انگشت گذاری انجام می دهیم.
- مرحله ۳: فعالیت را با الگوهای ریتمیک کوتاه و با سه انگشت گذاری انجام می دهیم.
- مرحله ۴: فعالیت را با موتیف ها و جمله های کوتاه انجام می دهیم.

۵- بشنو و بنواز با چشمان بسته

مهارت در تقلید و اجرای شنیده ها
از گروه می خواهیم که چشمان شان را ببندند یا اینکه اوستا پشت به گروه می نشیند سپس مراحل بالا را انجام می دهیم.

۶- دیکته ی ریتم و ملودی

تقویت مهارت شنیداری و تطبیق (در محدوده ی یک دو سه انگشتی)
مرحله ۱ تشخیص ریتم:

جمله ی کوتاهی می نوازیم و از گروه می خواهیم با کارت های کشش ریتم آن را مقابل خود بچینند.

مرحله ۲ تشخیص ملودی:

همان جمله تکرار می کنیم و از گروه می خواهیم، کارت های انگشت گذاری مربوط به هر کشش را، بالای کارت کشش مربوطه قرار بدهند تا بدین ترتیب ملودی نیز مشخص شود.

نکته:

- ✓ لازم است چندین بار جمله را بنوازیم تا گروه به تدریج ریتم و ملودی آن را تشخیص دهند.
- ✓ در ابتدای بازی جملات بسیار کوتاه و ساده بنوازیم. و در صورت نیاز در چیدن کارت ها گروه را یاری کنیم.
- ✓ در اجرای بازی گروه نباید احساس شکست و عدم توانایی کنند.
- ✓ در صورت نیاز از کارت های کشش با صدای حیوانات نیز استفاده کنیم.

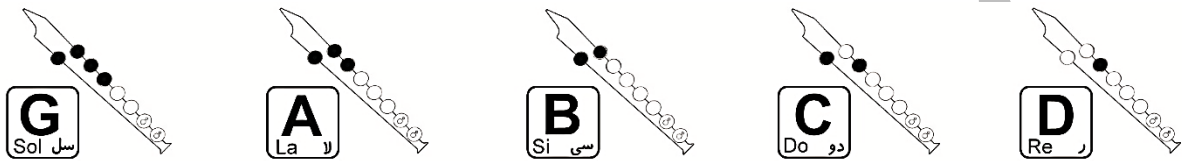

کارگاه ۹ : خطوط حامل و جای نت ها ۱

اهداف رفتاری: آشنایی با خطوط حامل و جای نت ها، یادگیری تدریجی ۵ نت دست چپ فلوت روی حامل
وسایل: کارت های انگشت گذاری، کارت های الفبایی، صفحه ی ۵ خط موسیقی

۱-تطبیق انگشت گذاری و نت ها ۱

کارت های انگشت گذاری و الفبایی را در اختیار گروه می گذاریم و از گروه می خواهیم اسم هر نت را زیر انگشت گذاری آن قرار دهند این کار را چندین بار تکرار می کنیم.
با هم قرار می گذاریم از این به بعد به جای گفتن شماره انگشت، از اسامی نت های مربوط استفاده کنیم.
در مراحل بعد برای تطبیق انگشت گذاری های دیگر با نت های مربوطه از همین روش استفاده می کنیم.

۲-می نوازیم نت ها را

اشعار زیر را می خوانیم سپس نت نامبرده را می نوازیم. در هر بار تمرین می توانیم نت را تغییر دهیم.

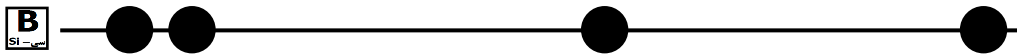
شعر ۱: ما همگی می نوازیم ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ فرصت برای نواختن ۸ شماره	
می خوانیم:	می نوازیم:
ما همه "سی" می نوازیم می نوازیم	۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸
ما همه "لا" می نوازیم می نوازیم	۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸
شعر ۲: در ابتدا فعالیت را فقط با خواندن شعر تمرین می کنیم.	
می خوانیم:	می نوازیم:
با موسیقی شادم حالا	سی سی سی سی لا لا لا لا
من شاد و خوشحالم حالا	سی سی لا لا سی سی لا لا
از نردبان موسیقی	سی لا سی لا سی لا سی لا
پله پله میرم بالا	سی لا سی لا سی لا سی لا
شعر ۳: در ابتدا شعر را می خوانیم و روی فلوت بدون نواختن انگشت گذاری می کنیم.	
من یاد گرفتم ..G.. را پس می نوازم آن را ۱ ۲ ۳ ۴	

می توانیم در تکرار فعالیت، نت ها را تغییر دهیم.
می توانیم متناسب با تغییر اسم نت کلام را نیز تغییر دهیم.
اگر با این تمرین آکورد می نوازیم می توانیم گام و هارمونی را متناسب با هر تغییر دهیم

۳-خط و نشان ۱

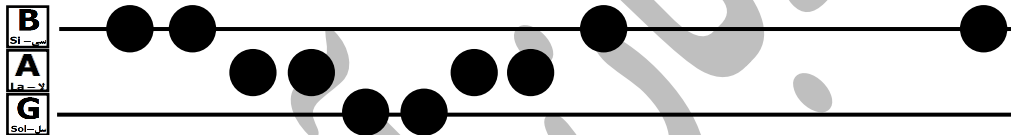
مرحله ۱: یک خط افقی ترسیم می کنیم و روی آن چند نشان می گذاریم، انگشت خود را روی امتداد خط حرکت می دهیم هر گاه به نشان ها رسیدیم گروه نت سی B را می نوازند.

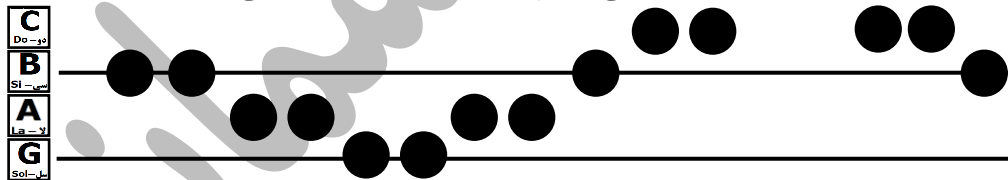
مرحله ۲: نشان های تازه ای زیر خط، اضافه می کنیم. نشان های روی خط را با نت سی B نشان های زیر خط با نت لا A می نوازند.

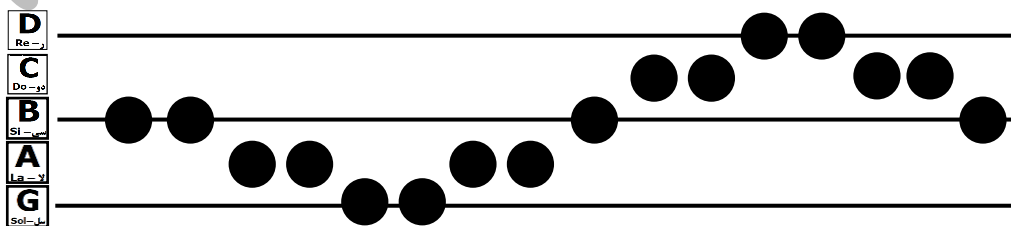
مرحله ۳: خط دومی زیر خط اول، اضافه می کنیم و روی آن نیز نشان هایی می گذاریم. نشان های خط دوم را با نت سل G می نوازند.

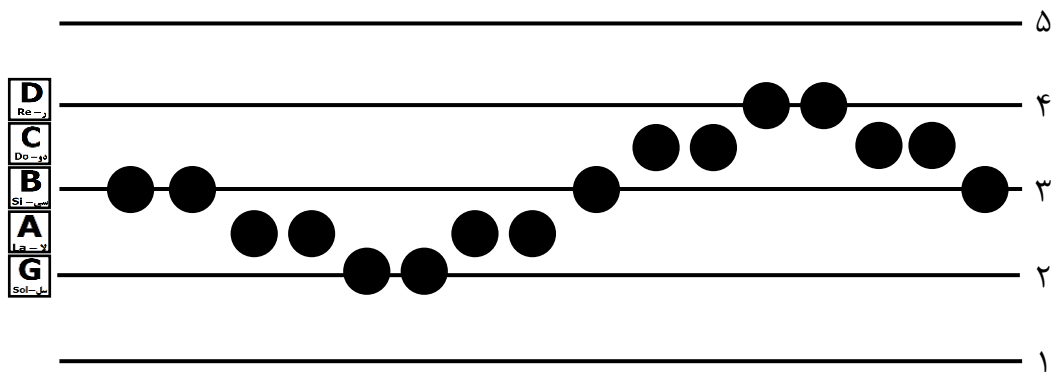
مرحله ۴: نشان های تازه ای بالای خط اول، اضافه می کنیم، آن ها را با نت دو C می نوازند.

مرحله ۵: خطی بالای خط اول اضافه می کنیم و روی آن نیز نشان هایی می گذاریم. نشان های آن را با نت ر D می نوازیم.

مرحله ۶: مانند شکل یک خط زیر و یک خط بالای خطوط رسم شده اضافه می کنیم و با کمک گروه از پایین به بالا خطوط را شماره گذاری می کنیم. سپس مرحله ۵ را چندین بار تکرار می کنیم.

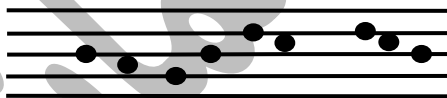

۴- جای نت ها روی پنج خط موسیقی

چند خط برای نشانه های نت ها ترسیم کردیم؟
 تا به حال چند نت روی خط ترسیم شده است، نام ببرید؟ سپس آن ها را با فلوت بنوازید.
 تا به حال چند نت بین خط ترسیم شده اند، نام ببرید؟ سپس آن ها را با فلوت بنوازید.
 روی خط دوم چه نتی قرار دارد؟ نام ببریم و آن را بنوازیم.
 روی خط سوم چه نتی قرار دارد؟ نام ببریم و آن را بنوازیم.
 روی خط چهارم چه نتی قرار دارد؟ نام ببریم و آن را بنوازیم.
 بین خط دوم و سوم چه نتی قرار دارد؟ نام ببریم و آن را بنوازیم.
 بین خط سوم و چهارم چه نتی قرار دارد؟ نام ببریم و آن را بنوازیم.

۵- خط و نشان ۲

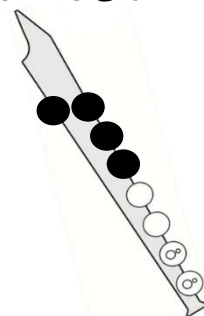
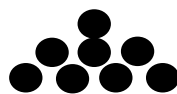
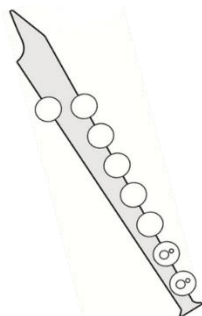
صفحه ی پنج خط موسیقی را مقابل خود قرار داده با دکمه روی خطوط و بین خطوط ۲ و ۳ و ۴ نشان بگذارید و بنوازید.

نکته: اجرای مراحل این کارگاه با توجه به گروه سنی و سطح یادگیری در یک یا چند جلسه اجرا می شود.
 بازی خط و نشان ۲ را در فواصل دوره ی آموزش و با هدف ایجاد مهارت در نت خوانی تکرار کنیم.

۶- انگشت گذاری با مهره ها

شکل فلوت و مهره های مقوایی را مقابل خود قرار می دهیم. اوستا می گوید سل، همه با مهره ها روزنه های نت سل را می پوشانیم.

مثال

کارگاه ۱۰ : خطوط حامل و جای نت ها ۲

اهداف رفتاری: آشنایی با خطوط حامل و جای نت ها، و نواختن آن
وسایل: کارت های انگشت گذاری، الفبایی، نت و حامل، الگوهای ریتم، صفحه ی جای کارت

آشنایی کلی با نت ها و انگشت گذاری آن ها

۱-تطبیق انگشت گذاری و نت ها ۲

مرحله ۱: (در آموزش فلوت باروک برای نت فا از کارت انگشت گذاری باروکی استفاده شود)
کارت ها را مانند شکل مقابل گروه می چینیم و پیرامون آن به پرسش و پاسخ می پردازیم.
(این نت ها با انگشت گذاری دست راست گرفته می شود) (این نت ها با انگشت گذاری دست چپ گرفته می شود)

(این نت ها با دست چپ گرفته می شوند)					(این نت ها با دست راست گرفته می شوند)				
B سی	A لا	G سل	C دو	D ر	F فا	E می	D ر	C دو	

چند سؤال برای نمونه:

- سل روی خط است یا بین خط؟
- روی خط چندم؟
- انگشت گذاری سل را بگیرید.
- نت بعد از سل چیست؟
- نت بعد از سل روی خط است یا بین خط؟
- آیا برای گرفتن نت بعد از سل باید یک انگشت اضافه کنیم یا کم کنیم؟
- نت قبل از سل چیست؟
- نت قبل از سل روی خط است یا بین خط؟
- آیا برای گرفتن نت قبل از سل باید یک انگشت اضافه کنیم یا کم کنیم؟

نکته:

- می توانیم این فعالیت را برای همه نت ها تکرار کنیم.
- با بیانی ساده کلید سل را معرفی نماییم و از توضیحات تئوری پرهیز کنیم. مثال: این شکل، کلید سل است.

مرحله ۲:

کارت های انگشت گذاری، کارت های نت و حامل، کارت های الفبایی مربوط به هر نت را جور کرده، مانند شکل، مقابل خود می چینیم و سپس با ریتم آزاد می نوازیم.

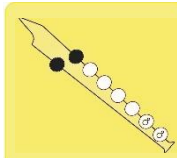

۲- بچین و بنواز

بازی روی صفحه فعالیت

صفحه ی کارت را مقابل خود قرار داده کارت های مربوط به هر نت را جور کرده در جایگاه خود قرار می دهیم. سپس از بین کارت های ریتم پیشنهادی، یکی را انتخاب کرده در جای مخصوص قرار داده، خط ریتم را با نت جور شده می نوازیم.

محل قرار دادن کارت شکل فلوت	محل قرار دادن کارت نت الفبایی	محل قرار دادن کارت خط حامل و نت
		
	محل قرار دادن کارت الگوی ریتم	

صفحه ی کارت خالی

	B سی - Si	
		

صفحه ی تکمیل شده

کارگاه ۱۱ : خطوط حامل و جای نت ها ۳

اهداف رفتاری: مهارت بیشتر در تشخیص نت ها روی خطوط موسیقی
وسایل: کارت های الفبایی، کارت های نت، کارت پنج خط، مهره، کارت انگشت گذاری

نکته:

نت خوانی، چالش یک هنرجو است. در کارگاه های قبل فعالیت هایی برای ایجاد مهارت در تشخیص نت ها روی خطوط حامل آورده شد، در این کارگاه نیز برای تحکیم آموزش و تقویت مهارت نت خوانی با کلید سل در محدوده ساز فلوت فعالیت هایی طرح شده است.

۱- خط حامل کلید سل

مرحله ۱:

کارت ها را مانند شکل مقابل گروه می چینیم و پیرامون جای نت ها و اسم آن ها به پرسش و پاسخ می پردازیم.

مرحله ۲:

- کارت نت هایی که روی خط هستند را ردیف کنیم.
- کارت نت هایی که بین خط هستند را ردیف کنیم.
- کارت نت های زیر پنج خط را ردیف کنیم.
- کارت نت های روی خط حامل را ردیف کنیم، سپس کارت الفبایی هرنت را زیر آن قرار دهیم.
- کارت های نت الفبایی را ردیف کنیم، سپس کارت نت های روی حامل، زیر آن قرار دهیم.

مرحله ۳:

- صفحه ی خط حامل را مقابل خود می گذاریم، یک کارت الفبایی را انتخاب کرده به یک نفر نشان می دهیم او باید با مهره جای نت را روی خطوط حامل مشخص کند.
- کارت نت را به گروه نشان می دهیم هر که نام نت را صحیح گفت می تواند کارت نت را بگیرد.
- کارت الفبایی را می گذاریم سپس یک نفر کارت الفبایی را برمی دارد و بجایش کارت نت آن را می گذارد.

نکته:

بهرتر است در مورد نت های با خطوط اضافه زیر و بالای پنج خط صحبتی به میان نیاوریم. پس از آشنایی کامل گروه با فعالیت های بالا آن را بصورت بازی دوفره در گروه انجام دهیم.

۲- صفحه و مهره ۱

صفحه ی پنج خط موسیقی را مقابل خود قرار می دهیم، سپس؛

مرحله اول:

انگشت خود را روی طرح کلید سل از شروع تا خاتمه، و سپس روی پنج خط از شروع تا خاتمه حرکت می دهیم. و سپس خط ها را از پایین به بالا می شماریم.

مرحله دوم:

با دکمه نت های روی خط، بین خط، زیر خط را مشخص می کنیم.

مرحله سوم:

با دکمه نت هایی را بصورت بداهه روی خطوط مشخص می کنیم و به نوبت آن را بصورت گفتاری می خوانیم.

مرحله چهارم:

روی خطوط نت هایی را با مهره و کارت الفبایی مشخص می کنیم سپس از گروه می خواهیم اشتباهات ما را تصحیح کنند.

۳- پنج انگشت و پنج خط موسیقی (روش زولتان کودای)

تشابه سازی پنج انگشت و پنج خط: نت های روی خط و بین خط روی انگشت و بین انگشت قرار می گیرند.

روش گرفتن دست ها

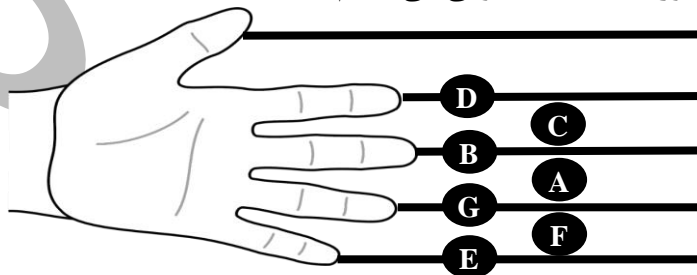
۱- دست چپ را مانند شکل مقابل خود می گیریم بطوری که کف دست به سمت خودمان باشد.

۲- با انگشت اشاره دست راست محل نت ها را روی انگشتان و بین انگشتان نشان می دهیم.

مرحله اول: نت های بین خط و روی خط را روی انگشتان نشان می دهیم و اسم آن را می گوئیم.

مرحله دوم: بازی دو نفره؛ مقابل هم می نشینیم، یک نفر جای نتی را نشان می دهد و نفر دیگر باید نام آن را بگوید و بالعکس.

مرحله سوم: روی انگشتان بصورت بداهه نت خوانی می کنیم.

در هر مرحله که نت جدیدی آموزش می دهیم، این فعالیت را انجام دهیم.

۴- ترسیم علائم موسیقی

هر چند بهتر است هنرجویان در شروع یادگیری موسیقی، بیشتر وقت و ذهن خود را صرف فعالیت های عملی موسیقی و کسب مهارت و خلاقیت بنمایند، ولی از آن جایی که برخی از هنرجویان و مربیان به تجربه ی ترسیم علائم موسیقی علاقه مند هستند این فعالیت و ضائم آن در مجموعه قرار داده شده است.

کارگاه ۱۲ : سکوت ها

اهداف رفتاری: آشنایی با لحظات موسیقایی بدون صوت و درک ارزش زمانی آن
وسایل: فلاش کارت های سکوت ها و کشش ها

۱- آشنایی با اشکال سکوت و ارزش زمانی آن ها

کارت سکوت مربوط به هر کشش را مقابل یا زیر آن قرار می دهیم. کارت کشش را با صدای "دو" یا "تو" اجرا می کنیم و به دنبال آن کارت سکوت معادل آن را نیز با صدای هیس اجرا می کنیم.

نکته:

دو سکوت چنگ معادل سکوت سیاه می باشد و نوشتن دو سکوت چنگ مضاعف در موسیقی آنچنان مرسوم نیست. ولی در این جامطابق روند آموزش، که کشش چنگ به تنهایی آموزش داده نشده، سکوت چنگ نیز بدین گونه مطرح شده است. پس از تسلط هنرجویان، می توانیم کارت های چنگ و سکوت چنگ به تنهایی را نیز آموزش دهیم.

۲- بازی با کارت های اشکال کشش ها و سکوت

- مرحله ۱: کارت ها را مانند شکل بالا، مقابل گروه می چینیم و درباره آن ها گفتگو می کنیم.
مرحله ۲: صدای کارت ها و سکوت ها (هیس) را همراه با کودکان اجرا می کنیم.
مرحله ۳: با صدای هیس کارت سکوتی را اجرا می کنیم و می خواهیم کارت مربوطه را به ما نشان بدهند.
مرحله ۴: سپس با صدای هیس دو یا سه کارت انجام می دهیم.
مرحله ۵: یک کارت کشش و یک کارت سکوت را اجرا می کنیم و می خواهیم آن ها را به ما نشان دهند.

نکته:

پس از ایجاد تسلط نسبی با هنرجویان قرار می گذاریم در اجرای سکوت ها صدای هیس را بصورت پانتومیم اجرا کنند، یعنی شکل دهان را به حالت گفتن هیس در آورند ولی در عمل صدای هیس را ایجاد نکنند تا ارزش زمانی سکوت را در ذهن تجسم کنند.

۳- دیکته ی ریتم

- مرحله ۶: صدای کارت ها را با ترتیب های مختلف اجرا می کنیم، پس از اجرای مربی؛
- ابتدا اجرای مربی را تقلید کنند،
- سپس کارت های مربوطه را به ترتیب اجرا از چپ به راست مقابل خود بچینند
چند مثال:

در صورت لزوم چندین بار یک الگو را تکرار کنیم تا بتوانند الگو را بچینند.
این بازی دیکته ریتم است که در اینجا بصورت ساده تمرین می شود.

مرحله ۷: پس از ایجاد مهارت نسبی می توانیم یک الگو را چند بار تکرار کنیم و یک جمله ریتمیک را به بازی بگذاریم

مرحله ۸: به گروه پیشنهاد می دهیم با چیدن کارت ها مقابل خود یک الگو یا جمله ریتمیک را درست کرده و آن را اجرا نمایند.

نکته:

در هنگام انجام فعالیت، در هر نقطه که متوجه شدیم درک مفهوم یا مهارت اجرای کشش و سکوت معادل آن با اشکال فوق برای کودکان سخت و نامفهوم است از کارت های کشش با صدای حیوانات، در کنار کارت های اشکال کشش استفاده کنیم.

نردبان آسمان ۲

کارگاه ۱۳ : استکاتو

اهداف رفتاری: تجربه ی صدای ممتد، مقطع (استکاتو) و صداهای متصل (لگاتو)

وسایل: فلوت، کتاب نردبان آسمان ۲

بساری از کودکان در هنگام نواختن فلوت، بعضاً "کل ارزش زمانی یک کشش را کامل اجرا نمی کنند و یا اینکه نت ها را مقطع می نوازند در این کارگاه هنرجویان با تفاوت کیفیت اجرای یک نت با ارزش زمانی کامل یا ناقص آشنا می شوند و سعی می کنیم وقتی می نوازیم ارزش زمانی کشش را کامل اجرا کنیم مگر اینکه قرار باشد کشش را استکاتو یا مقطع اجرا شود.

۱- یک روز کاری در جنگل

(هدف: آشنایی با صدای ممتد و مقطع)

مرحله اول: در کلاس دور هم می نشینیم و داستان "یک روز کاری در جنگل" را می خوانیم یا تعریف می کنیم.

در یک روز زیبای بهاری پسرک جنگل بان برای سرکشی به میان جنگل رفت. پسرک جنگل بان در جنگل راه می رفت و به همه ی جای جنگل سر می زد تا خطری جنگل و اهالی جنگل را تهدید نکند. گاهی وقت ها میان جنگل آواز می خواند یا فلوت می نواخت او جنگل را دوست داشت و جنگل و اهالی جنگل هم، او را دوست داشتند. پسرک جنگل بان مثل همیشه داشت وسط جنگل راه می رفت، صدای حیوانات و پرندگان از چهارگوشه ی جنگل به گوش می رسید. پسرک صدای حیوانات را که می شنید خیالش راحت می شد و متوجه می شد که همه خوبند و به راحتی دارند زندگی می کنند. او گاهی به صدای حیوانات فکر می کرد و این که چقدر صدای آن ها با هم فرق می کند. بعضی از صداها کلفت هستند بعضی نازک بعضی کشیده و بعضی کوتاه خلاصه پسرک صداهای جنگل را دوست داشت و از آن ها چیز های زیادی در مورد صدا ها یاد می گرفت. آن روز پسرک چیز تازه ای در مورد صدا ها کشف کرد به نظر شما آن چیز تازه چی بود؟ پسرک در میان جنگل زاغی را دید که در آسمان پرواز می کرد. زاغی پیام رسان جنگل بود، او پیغام های اهالی جنگل رو می رسوند او گاهی موقع پرواز غار غار می کرد، پسرک در همان لحظه که با چشم هایش داشت زاغی را نگاه می کرد دارکوب را دید که روی یک درخت مشغول کار است دارکوب دوست صمیمی درخت ها بود و روی تنه ی آنها می نشست و با نوک تیزش کرم ها و حشرات درخت ها رو برمی چید تا درخت ها مریض نشوند. صدای تق و تق نوک دارکوب همه جا را پر کرده بود. پسرک به فکر فرو رفت به نظر شما پسرک جنگل بان به چی فکر می کرد؟ خب معلومه مثل همیشه به صدا ها فکر می کرد. او با خودش می گفت: کلاغ دو تا صدای غار داشت که بدوم مکث و پشت سرهم بودند و دارکوب چند تا صدای تق و تق که از هم جدا بودند. پسرک جنگل بان با خودش گفت: صدای دارکوب از صدای کلاغ کوتاه تره، خیلی کوتاه، وقتی صدا ایجاد میشه خیلی زود قطع میشه چون صدای دارکوب مقطعه ولی صدای کلاغ دو صدای کشیده تره و دو تا غار ممتد شنیده میشه. پسرک جنگل بان با خودش گفت چطور می تونم با فلوتم صدای مقطع و ممتد ایجاد کنم؟ او فلوتش رو از کیفش در آورد و شروع کرد به امتحان کردن اول دو تا "دوی" پشت سرهم اجرا کرد مثل غار غار زاغی و بعد دو تا "دوی" خیلی کوتاه اجرا کرد مثل صدای دارکوب. پسرک جنگل بان به خانه بازگشت در حالی که داشت از کلاغ و دارکوب به خاطر کشف امروزش تشکر می کرد.

مرحله دوم: از گروه می خواهیم صدای " غارغار کلاغ " و "نوک زدن دارکوب" را تقلید کنند.
مرحله سوم: از گروه می خواهیم به اندازه ی طول صدای پرندگان داستان "دو" یا "تو" ی با صدا و بی صدا اجرا کنند.
مرحله چهارم: از گروه می خواهیم به اندازه ی طول صدای پرندگان داستان، با فلوت اجرا کنند.

نکته:

منظور از اجرای صدای دارکوب اجرای صدای مقطع یا استکاتو است که با "دو" یا "تو" های کوتاه و بریده اجرا می شود.
 منظور از اجرای صدای کلاغ اجرای صدا با کشش معمول است که با "دو" یا "تو" های کشیده نسبت به مقطع اجرا می شود.

۲- مقطع و ممتد با کشش ها

مرحله اول: در کلاس دور هم می نشینیم و درباره کشش ها صحبت می کنیم و صدای هر کدام از کشش ها را یادآور می شویم و درباره صدای آن ها در گروه طرح پرسش می کنیم. (می توانیم نسبت صداها را مد نظر داشته باشیم)

- اندازه ی کدام کشش ها کشیده است؟
- اندازه ی کدام کشش ها کوتاه است؟
- اندازه ی کدام کشش ها خیلی کوتاه است؟

مرحله دوم: در این باره صحبت کنیم که هر کدام از کشش ها را می توانیم بصورت ممتد و مقطع اجرا کنیم.

مثال ۱: کشش های سیاه را ممتد اجرا کنید: چیزی که اجرا می شود
 چیزی که شنیده می شود

مثال ۲: کشش های سیاه را بصورت مقطع اجرا کنید: چیزی که اجرا می شود
 چیزی که شنیده می شود

در حالت مقطع بخشی از نت (نیمی) اجرا نمی شود.
 مثال های بالا را با فلوت اجرا کنیم.

۳- متصل (لگاتو) و ممتد با کشش ها

اگر بخواهیم چند کشش با فرکانس های مختلف را بصورت پشت سرهم و چسبیده (لگاتو) اجرا کنیم. همه ی نت هایی که در کمان لگاتو هستند باید با یکبار دمیدن اجرا شوند، یعنی برای همه آنها یک "دو" یا "تو" کافیست.

الگوهای کوتاهی را بنویسید و با نت های مختلف فلوت بصورت متصل، ممتد و مقطع اجرا کنید. علامت مقطع یا استکاتو یک نقطه زیر یا بالای سرنت و علامت متصل یا لگاتو یک کمان در زیر یا بالای مجموعه ای از نت ها است.

نکته:

دانستن تئوری این تکنیک ها برای کودکان الزامی نیست بلکه تجربه ی عملی است. (در ابتدا از کشش های همسان استفاده نمایید)

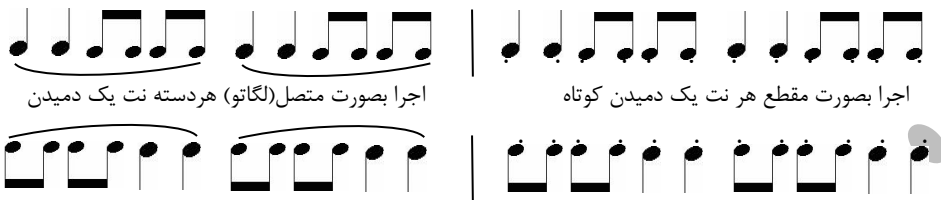

تجربه ی متصل (لگاتو) و ممتد

اجرا بصورت متصل (لگاتو) هر دسته نت یک دمیدن

اجرا بصورت ممتد هر نت یک دمیدن

تجربه ی متصل (لگاتو) و مقطع

اجرا بصورت متصل (لگاتو) هر دسته نت یک دمیدن

اجرا بصورت مقطع هر نت یک دمیدن کوتاه

نردبان آسمان ۲

اوستا: با این آهنگی می پرسم اسم دوستم را

اوستا: اسمت چیه؟

یکنفر جواب می دهد: اسم من مهربان

مرحله دوم: مانند مرحله قبل با این تفاوت که اوستا اسمت چیه؟ را با نواختن فلوت می پرسد. و دوست مورد نظر اسمش را با نواختن فلوت می گوید. (در حقیقت ریتم اسمش را)

مرحله سوم: به ترتیب مراحل قبل فقط همه ی قسمت ها را با فلوت اجرا می کنیم. و در قسمت اسمت چیه و گفتن اسم، گروه را تشویق کنیم از ریتم ها و نت های مختلف استفاده کنند.

□ موش و گربه

۳- موش و گربه

توضیح بازی:

مرحله اول: در یک دایره گرد هم می نشینیم. یکی نفر موش می شود. شعر و ملودی را می خوانیم و موش دور دایره ما می چرخد.

مرحله دوم: وقتی ملودی به پایان رسید موش با دست به پشت یک نفر می زند. آن فرد در واقع نقش گربه را بازی می کند و به دنبال موش به راه می افتد

مرحله سوم: موش دور دایره می چرخد تا در زمان مناسب جای خالی گربه بنشیند و بدین شکل از دست گربه فرار کند.

مرحله چهارم: دوباره همه شعر و ملودی "موشه موشه بازی گوشه" را می خوانند. گربه به موش تغییر نقش می دهد و بازی مانند دور قبل ادامه پیدا می کند.

نکته:

- هم موش و هم گربه در دایره نمی دوند و راه می روند.
- سرعت راه رفتن موش و گربه را اعضای گروه با نواختن یک ساز ریتمیک تعیین کنند.
- می توان این قانون را برای این بازی وضع کرد که زمانی که صدا قطع می شود موش و گربه باید در سر جای خود ثابت بایستند.
- می توان در هنگام راه رفتن موش و گربه ملودی را با ساز یا آواز اجرا نمود. سرعت اجرای ملودی در طول بازی می تواند تغییر کند.

۴- قطار خیالی

مرحله اول: در کلاس در مورد یک سفر با قطار خیالی صحبت می کنیم، سپس پشت سر هم مانند واگنهای قطار صف می کشیم و مثل یک قطار راه می افیم و گوییم

"دو دو چی چی"

مرحله دوم: به جای دو دو چی چی از بدن کوب استفاده می کنیم. "پا پا دست دست"

مرحله سوم: به جای "دست دست" با فلوت یک نت مشخص را می نوازیم.

مرحله چهارم: توقف قطار در جنگل

پرسش: در جنگل چه می بینیم؟ درخت، چشمه، دارکوب، پلنگ،

با کلمات گفته شده یک خط ریتم بسازیم و با بدن کوب اجرا کنیم،

مثال: جنگل برگ خرگوش شیر "دست دست پا" "دست دست پا"

مرحله پنجم:

سپس نت یا نت های پیشنهادی می کنیم و الگوی ریتمیک به دست آمده را با فلوت می نوازیم. با این کار یک ملودی خلق می شود.

مرحله ششم:

در ادامه ی فعالیت، قطار خیالی ما می تواند در موقعیت ها و مکان های خیالی مختلفی توقف کرده و ما چیزهایی را که می بینیم نام برده با آن ریتم های متنوع بسازیم و در نهایت با اضافه کردن نت ها به یک ملودی خود ساخته تبدیل کنیم و آن را بنوازیم.

۵- آهنگ بهم ریخته

موسیقی آهنگ به هم ریخته ©

قسمت هایی از یک آهنگ را بصورت جدا جدا روی فلاش کارت مقابل هنرجویان قرار می دهیم.

- آهنگ را با کمک هم مرتب می کنیم. - با کارت های آهنگ، ترتیب های جدیدی را خلق می کنیم.

- یک بخش از ملودی را می نوازیم هنرجویان می بایست قسمت اجرا شده را پیدا کرده و نشان بدهند.

- آهنگ را بصورت کانون اجرا می کنیم. گروه دوم پس از ۴ میزان شروع می کند.

۶- کانون

بخش اول کتاب کودک

کانون موجود در کتاب کودک را طبق مراحل زیر اجرا کنید.

مرحله اول: شعر را تمرین کنیم سپس آن را بصورت کانون اجرا کنیم.

مرحله دوم: شعرو آواز را تمرین کنیم سپس آن را بصورت کانون اجرا کنیم.

مرحله سوم: قطعه را با فلوت تمرین کنیم.

مرحله چهارم: قطعه را بصورت کانون اجرا کنیم.

۷- بشنویم و بداهه بنوازیم

موسیقی بشنویم و بنوازیم ©

مرحله اول: نت قطعه را مقابل هنرجویان قرار می دهیم و آن را برای هنرجویان می نوازیم. (روی وایت برد)
مرحله دوم: یک میزان از قطعه را می نوازیم، هنرجویان باید حدس بزنند کدام میزان نواخته شده است و به آن اشاره کنند. (بهتر است در ابتدا از میزان اول و به ترتیب فعالیت را انجام دهیم).

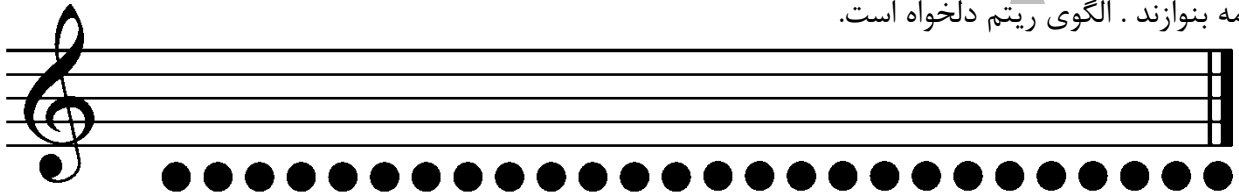
مرحله سوم: مربی قسمت به قسمت می نوازد و ما تکرار می کنیم.

مرحله سوم: مربی قسمت به قسمت می نوازد و ما به جای تکرار میزان شنیده شده، یک میزان بداهه بنوازیم.

۸- صفحه و مهره ۲

صفحه و مهره را مقابل هنرجویان می گذاریم و آن ها را تشویق می کنیم ملودی هایی را روی صفحه بچینند و در ادامه بنوازند. الگوی ریتم دلخواه است.

۹- ریتم از ما ملودی از شما

الگوی ریتمیک ساده ای را روی تخته ترسیم می کنیم. سپس الگوی ریتمیک را با فلوت می نوازیم.
مرحله اول: الگو را فقط با یک نت می نوازیم. مرحله دوم: الگو را با دو یا سه نت می نوازیم.
مرحله سوم: الگو را در حد توان و با نت های متنوع می نوازیم.
مرحله چهارم: الگوهای ریتمیک متنوعی را به اجرا می گذاریم.

۱۰- از حرکت تا نواختن

توضیح: همه ی کلاس گرد هم می ایستیم یا می نشینیم، و شعر زیر را می خوانیم. و بعد از آن با اعضای بدن بصورت بداهه شکل یا حرکت می سازیم. پس از تسلط و درک لذت از بازی، ملودی های کوتاه و بداهه را جایگزین شکل سازی یا حرکت سازی می کنیم.

مرحله اول:

خواندن کلام (می توانیم برای کلام زیرملودی بسازیم)

" کی برامون می سازه یک شکل تازه" یا " کی برامون می سازه یک حرکت تازه"

مرحله دوم:

ساختن شکل یا حرکت بصورت بداهه (به نوبت شعر را می خوانیم و بعد از شکل یا حرکت بداهه می سازیم)
پس از انجام مراحل اول و دوم و درک لذت از بازی و تجربه خلق بداهه مراحل سوم و چهارم را انجام می دهیم.

مرحله سوم: خواندن کلام (می توانیم برای کلام زیرملودی بسازیم)

" کی برامون می سازه یک ملودی تازه"

مرحله چهارم: ساختن ملودی بداهه با فلوت

بهتر است برای بداهه نوازی، درابتدا، فقط دو نت را مشخص کنیم سپس به تدریج نت ها را افزایش دهیم. روند افزایش نت ها می تواند بر اساس روند آموزش نت ها یا ترتیبی از نت های یک گام پنتاتونیک باشد.

۱۱- بداهه نوازی روی اشکال

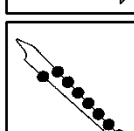
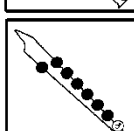
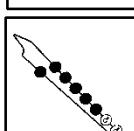
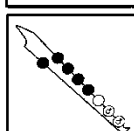
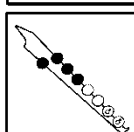
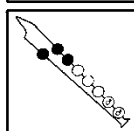
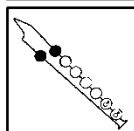
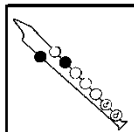
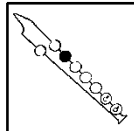
مرحله اول: ستونی از کارت های یک جور را مقابل گروه قرار می دهیم. (مثلا کارت های الفبایی، یا انگشت گذاری، خط حامل)

مرحله دوم: وقتی اوستا به کارتی اشاره کرد نت آن را تا زمانی که اوستا آن کارت را نشان می دهد می نوازیم. سپس اوستا به کارت دیگری اشاره می کند و ما نیز نت کارت دیگر را می نوازیم. اوستا با اشاره کارت های مختلفی را به ما نشان می دهد و ما نیز آن ها را می نوازیم و در نتیجه یک بداهه نوازی اتفاق می افتد

ستونی از کارت های
نت های الفبایی

ستونی از کارت های
انگشت گذاری

ستونی از کارت های
نت و خطوط حامل

مرحله سوم:

می توانیم کودکان را تشویق کنیم که در تمرین های در منزل نیز، ترتیبی از کارت ها را مقابل خود قرار داده و با حرکت چشم روی کارت ها نت های آن ها را بنوازند و ملودی های بداهه خلق کنند.

نکته:

شاید در ابتدا بداهه نوازی متصل و با نت های پشت سرهم باشد ولی به تدریج و پس از مهارت و تسلط هنرجویان، آن ها را تشویق می کنیم روند های پرش دار را نیز تجربه کنند.

۱۲- از ریتم تا فلوت

(در بداهه نوازی ریتم از هر ابزار دلخواهی می توانیم استفاده کنیم)

شعرو آهنگ: کامیار حبیبی

بداهه سولو

دوست خوبم منتظرم آهنگی بسازی

مرحله اول:

شعر را بصورت جمعی می خوانیم، پس از پایان شعر بصورت جمعی ریتم بداهه می نوازیم (در ۸ ضرب) این کار را چندین بار پشت سر هم اجرا می کنیم.

روند فعالیت: شعر ← بداهه ← شعر ← بداهه ← بداهه

مرحله دوم:

شعرو ملودی را بصورت جمعی می خوانیم، پس از پایان شعروملودی این بار یک نفر با الگوی ریتمیک دلخواه در ۸ ضرب یا شماره ریتم بداهه می نوازند. این بازی را تا جایی ادامه می دهیم تا همه یکبار بداهه نوازی کرده باشند.

روند فعالیت: شعروملودی بداهه سولو شعروملودی بداهه سولو

مرحله سوم:

خط ملودی را با فلوت می نوازیم (جمعی یا تکی) پس از پایان ملودی یک نفر به تنهایی با فلوت بداهه نوازی می کند. این بازی را به دفعات تکرار می کنیم تا همه بداهه نوازی را تجربه کنند.

روند فعالیت: اجرای ملودی با فلوت ← بداهه سولو ← اجرای ملودی با فلوت ← بداهه سولو

۱۳- بداهه نوازی با استفاده از اشکال هندسی

مرحله اول: با مشورت گروه برای هر کدام از اشکال هندسی یک معادل ملودیک در نظر می گیریم.

یک نمونه معادل سازی برای مثال:

• مرحله دوم: پس از ساخت معادل ها با چیدن ترتیب های متنوعی از اشکال هندسی بداهه سازی کنیم و بنوازیم.

چند مثال:

مثال ۱: □ ○ مثال ۲: □ ○ □ مثال ۳: □ ○ □ △

۱۴- بداهه نوازی روی تصاویر

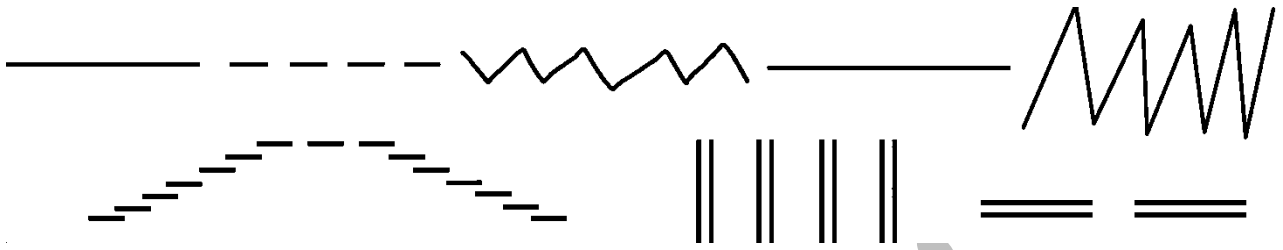
تصاویری را در اختیار گروه قرار دهیم و گروه را تشویق کنیم برای تصاویر ملودی بسازند. تصاویر می توانند نقاشی یا عکس باشند تصاویر می تواند با موضوعات متنوع باشد همچنین می توانیم از نقاشی های ترسیمی اعضای گروه استفاده کنیم.

۱۰- نواختن بداهه از روی اشکال بداهه

اشکال بداهه ای را روی تخته ترسیم می کنیم و با فلوت اشکال را می نوازیم سپس از هنرجویان می خواهیم:

اشکال بداهه ای را روی کاغذ یا تخته ترسیم کنند و آن را با فلوت بنوازند. دو نمونه برای مثال:

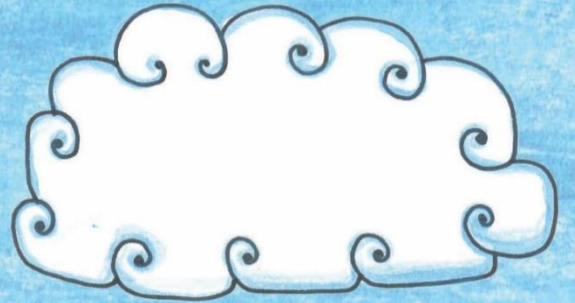

- Aaron, T., Burnett, M., & Carley, I. (1982). *Music For Children*. England: Schott Music Corp
- Bergethon, B., Boardman, E., & Montgomery, J. (1997). *Musical Growth in the Elementary School*. United States of America: Harcourt Brace College Publishers.
- Campbell, P. S., & Scott-Kassner, C. (2010). *Music In Childhood*. USA: Schirmer, Cengage Learning.
- Frazee, J. (2008). *Playing Together*. New York: Schott Music Corporation.
- Landis, B., & Carder, P. (1990). *The Eclectic Curriculum in American Music Education*. United States Of America: Music Educators National Conference.
- Purdum, T. (2013). *Xylophone And Other Barred Percussion A Creative Sequence*. United State of America: Cedar River Music .
- [https://en.wikipedia.org/wiki/Recorder_\(musical_instrument\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Recorder_(musical_instrument))
- Cavalier, D. (2001). *Learn and Play the Recorder* . First Act Inc.
- Gates, M. (2019). *Breathe with Me: Using Breath to Feel Strong, Calm, and Happy* . Sounds True Inc.
- Gehard Engel, Heyens, G., Hunteler, K., & Linde, H.-M. (1999). *Fun And Games With the Recorder: Descant Tutor Book 1*. Schott.
- Heyens, G. (2005). *Advanced Recorder Technique: The Art of Playing the Recorder - Volume 2*. Schott.
- Kelsey, M. H. (2005). *Teaching Kids Recorder* . iUniverse.
- Silva, L. d. (2015). *How to Play Recorder A step-by-step guide*. DK Children.
- Turner, G. (2013). *Progressive Beginner Recorder*. LearnToPlayMusic.com.
- Turner, G. (2013). *Progressive Beginner Recorder*. LearnToPlayMusic.com.

زندگیان آسمان ۲

ISBN: 978-964-2858-20-0

رستاک ساز دانش